

15 Ce au creștinii a face cu noul legământ?

*„Pentru că acesta este legământul pe care-l voi face
cu casa lui Israel după acele zile, zice Domnul:
dând legile Mele în mintea lor, le voi înscrie și pe
inimile lor; și le voi fi Dumnezeu și ei Îmi vor fi popor.”
Evrei 8.10*

15.1 Introducere

Unele comunități creștine ar răspunde la întrebarea din titlu cu: „totul!” După convingerea lor toate acțiunile lui Dumnezeu au loc pe bază de „legământ” și fiecare adevăr are a face în vreun fel oarecare cu legământul, care „de la sine înțeles” ar fi încheiat cu creștinii, respectiv cu Biserica (Adunarea). Alte părțășii creștine ar răspunde la această întrebare cu: „nimic!”. Potrivit părerii lor noul legământ are a face numai cu Israel.

Primilor – celor care după părerea lor Biserica are „totul” a face cu noul legământ – dorim să le spunem: noul legământ cuprinde iertarea păcatelor și nedreptăților precum și o inimă nouă, pe care este scrisă Legea (Evrei 8.10; 10.16).¹ Însă legământul nou nu are mai mult decât aceasta; niciodată el nu are a face cu intrarea în Sfânta Sfintelor cerească, în prezența lui Dumnezeu. Acest loc rămâne rezervat familiei proțești – credincioșilor din Adunare (Biserică).²

Când la masa Domnului este amintit paharul, atunci el ne este arătat în caractere diferite. Dimensiunea binecuvântării la „paharul binecuvântării” (1 Corinteni 10.16) este mult mai mare decât binecuvântarea la paharul legământului cel nou (1 Corinteni 11.25). „Paharul binecuvântării” cuprinde toată bogăția harului, care a venit la noi pe baza valorii sângelui lui Hristos, și prin aceasta include binecuvântări cerești, care sunt exclusiv privilegiul Bisericii. Cuvântul lui Dumnezeu spune categoric în Romani 9.3-5, că legămintele – și acestora le aparține și noul legământ – aparțin poporului Israel *după carne*: „... pentru frații mei, rudele mele după carne, care sunt israeliți, ale căroră sunt: înfierea, și gloria, și legămintele, și darea Legii, și slujba, și promisiunile, ai căroră sunt părinții, și din care, după carne, este Hristosul, care este mai presus de toate, Dumnezeu binecuvântat în veci.”

¹ Să împlinești Legea va fi posibil numai în puterea Duhului (Ezechiel 36.27). Însă posedarea Duhului nu este numită ca și caracteristică specială a noului legământ. De asemenea noi nu citim nimic că posedarea Duhului Sfânt, așa cum Îl vor avea credincioșii sub noul legământ, ar fi comparabilă cu ceea ce este valabil acum pentru creștinii credincioși: Duhul Sfânt este pecetea, aceasta înseamnă confirmarea faptului că noi suntem în Hristos; El este ungera noastră și arvuna unei moșteniri cerești; El locuiește în trupul nostru ca într-un templu; noi am fost adăpați cu *un singur* Duh și prin Duhul am fost botezați să alcătuim *un singur* trup (Efeseni 1.13; 2 Corinteni 1.21,22; 1 Corinteni 12.13).

² Ezechiel 44.15,16; 46.3 și alte versete din aceste capitole arată clar că intrarea în Locul Preasfânt nu este acordat principal, cu toate că toți israeliții sunt sub noul legământ. Din epistola către Evrei 10.19 se vede clar, că drumul în Locul Preasfânt ne este acordat nu din cauza *legământului*, ci din cauza *sângelui* lui Isus vărsat pentru noi: „Având deci, fraților, îndrăzneală să intrăm în Locul Preasfânt *prin sângele lui Isus*.”

Ultimii – după părerea căroră noul legământ nu are nimic a face cu Biserica – dorim să-i întrebăm: nu a devenit apostolul Pavel și pentru noi „slujitor al noului legământ” (2 Corinteni 3.6)? Nu bem noi la frângerea pâinii – unul din elementele centrale ale vieții Adunării – potrivit cu 1 Corinteni 11.25, dintr-*un pahar*, care este „noul legământ în sângele Meu”? Cum atunci noi creștinii credincioși să nu avem nimic a face cu noul legământ? Prin slujba noului legământ noi putem avea parte de binecuvântarea, că atitudinea lui Dumnezeu față de om s-a schimbat radical.

15.2 Ce înseamnă legământul lui Dumnezeu?

Un legământ reglementează o relație sau un raport între om și Dumnezeu *pe pământ* prin condițiile puse de Dumnezeu, sub care omul trebuie să trăiască cu El. Deci legământul este o reglementare stabilită de Dumnezeu, care ordonează totul așa fel, cum El Își dorește să fie pe pământ. Această reglementare include comportarea omului. Prin aceasta această reglementare are două aspecte și este deci un legământ. Dumnezeu prescrie ordinea și partenerul de legământ se supune acestei orânduiei. În vechiul legământ aceste relații erau așa fel rânduite, că Dumnezeu punea omului (mai exact spus, poporului Israel, cu care era încheiat legământul) condiții și promitea binecuvântare, dacă omul împlinea aceste porunci. În felul acesta S-a revelat Dumnezeu poporului Săi și prin poporul Său întregii creații.

Potrivit cuvintelor lui Isus „Să dai este mai fericite decât să primești” (Faptele Apostolilor 20.35), în noul legământ Dumnezeu nu pășește ca *Cel care cere*, ci ca marele *Dăător*: El nu mai cere nimic de la omul natural (firesh), deoarece s-a arătat, că omul în carne este complet stricat (vezi § 14). Din acest motiv Dumnezeu l-a condamnat pe cruce în moartea lui Hristos și l-a pus complet la o parte (Romani 6.6). Crucea este realmente dovada cea mai clară a stricăciunii totale a omului, deoarece ea arată că omul a îndrăznit efectiv să prindă în cuie pe Fiul lui Dumnezeu pe cruce. Însă pe de altă parte crucea este totodată dovada cea mai clară despre bunătatea lui Dumnezeu, căci Dumnezeu în harul Său nemărginit a revendicat toate cerințele, pe care El în sfințenia Sa și dreptatea Sa trebuia să le pună, de la Hristos: Hristos este Mijlocitorul noului legământ, Cel care a împlinit desăvârșit toate aceste cerințe sfinte ale lui Dumnezeu. Acum Dumnezeu nu mai trebuie să condamne pe om, ci El poate binecuvânta pe acela care se bazează pe sângele pe care acest Mijlocitor l-a dat.

Domnul Isus a vestit în ultima noapte dinaintea răstignirii, că în sângele, pe care El îl va da, noul legământ va fi inclus: „Tot astfel și paharul, după cină, spunând: „Acest pahar este noul legământ în sângele Meu, care se va vărsa pentru voi” (Luca 22.20). Prin aceasta Domnul Isus S-a referit la promisiunea noului legământ din Ieremia 31.31-33. După aceea prin moartea Sa El va crea baza, pentru ca și această profeție din Vechiul Testament să se poată împlini. Căci altfel niciodată nu ar fi putut fi dată iertarea (Evrei 10.17,18) prin acest legământ. Hristos a dat sângele Lui, și iudeilor li s-a oferit harul; însă ei nu au vrut să-l aibă. Petru a cerut solemn poporului său să se pocăiască și să se întoarcă, pentru ca Hristos să poată veni. Deci noul legământ ar fi putut fi introdus, dacă poporul s-at fi pocăit – totul era pregătit - și prin aceasta toate promisiunile Vechiului Testament s-ar fi împlinit (Faptele Apostolilor 3.19-21; vezi și § 22.8 și § 22.23). Însă poporul Israel a respins în continuare pe Mesia al lui după moartea, învierea și înălțarea Sa la cer și a pecetluit o respingere și lepădare definitivă cu

omorârea cu pietre a lui Ștefan (Faptele Apostolilor 7). Prin aceasta noul legământ, care era deja pecetluit cu sângele lui Hristos, pentru un timp nu putea fi introdus, ci trebuia amânat pentru un timp nedeterminat (Romani 11.25). Dumnezeu a făcut acum cunoscut prin slujitorii Lui (Faptele Apostolilor 8) că în locul acestuia „întâi” (Faptele Apostolilor 15.14) trebuiau binecuvântate națiunile.

Este remarcabil, căci tocmai atunci când tuturor le-a devenit clar, că noul legământ nu putea încă fi împlinit, pentru prima dată este amintit (Faptele Apostolilor 8.1-3) apostolul Pavel – pe atunci încă Saul, prigonitorul Bisericii creștine. Deja la câteva versete după relatarea omorârii cu pietre a lui Ștefan (Faptele Apostolilor 7), Scriptura relatează despre convertirea lui Saul (Faptele Apostolilor 9.1 și versetele următoare), despre mărturia lui înaintea națiunilor (Faptele Apostolilor 9.15) și despre misiunea lui deosebită de a revela taina lui Hristos (compară cu Faptele Apostolilor 26.16). Omorârea cu pietre a lui Ștefan era un eveniment decisiv, cu care poporul a dovedit, fără să se poată trece cu vederea, clar și definitiv, lepădarea lui Mesia de către el. După aceasta Dumnezeu S-a îndepărtat de la poporul Său și pentru un timp l-a dat la o parte. El a început ceva cu totul nou, prin aceea că acum El S-a îndreptat spre națiuni. Iudeii au atras singuri asupra lor sentința lor – punerea lor la o parte pentru un timp – prin comportarea lor.

Trecerea de la vechi la nou se vede foarte clar aici în Faptele Apostolilor capitolele 8 și 9, deoarece după omorârea cu pietre a lui Ștefan Scriptura continuă imediat cu relatarea despre mărturia credincioșilor dintre națiuni.³ Însă din faptul că apostolul Pavel a primit misiunea de la Dumnezeu să facă cunoscut taina lui Hristos nu se poate deduce că legământul a fost încheiat cu creștinii. El nu poate fi un legământ nou cu creștinii și din motivul că ei niciodată nu au stat sub vechiul legământ.⁴ În loc ca noul legământ să fie împlinit – împlinirea a fost oprită deocamdată -, este revelat ceva cu totul nou. Am dovedit de mai multe ori, că acest ceva nou nu are nimic a face cu promisiunile Vechiului Testament (vezi §§ 10.5 și următoarele).

Deci paharul vorbește despre sângele legământului, „care se varsă pentru mulți” (Matei 26.28; Marcu 14.24). El arată că sângele lui Hristos este o bază legitimă pentru iertarea păcatelor, pe baza căruia Dumnezeu poate să instaureze relația Sa de dragoste între El și poporul Său. El așteaptă împlinirea acestei bucurii. Primul legământ a eșuat. Acest legământ nu a arătat poporului clar dragostea lui Dumnezeu, deoarece Dumnezeu a pășit ca Cel care cere, și acest legământ nu a adus poporul într-o poziție care să-l fi făcut potrivit pentru dragostea Sa. Noul legământ le face pe ambele: în primul rând el face cunoscut dragostea lui Dumnezeu, care acum nu mai *cere* împlinirea Legii, ci *dăruiește* (Evrei 10.16b) și iartă păcatele (Evrei 10.17),

³ Vezi Faptele Apostolilor 8: aici Evanghelia este vestită prin iudeii care au fost împrăstiați după omorârea cu pietre a lui Ștefan, și anume samaritenilor (Faptele Apostolilor 8.1) și famenului etiopian, un bărbat dintre națiuni (Faptele Apostolilor 8.27 și versetele următoare). În privința aceasta este remarcabil, că etiopianul nu a căutat el însuși vestirea Evangheliei, ci Dumnezeu a dat lui Filip misiunea printr-un înger, să meargă la un bărbat dintre națiuni și să-i propovăduiască Evanghelia. Deci noul vine din partea lui Dumnezeu.

⁴ Cuvântul în limba greacă *kainos* pentru „nou”, care este folosit în expresia „noul legământ”, exprimă opusul lui „vechi”. Cuvântul pentru „nou” (*prospatos*) în Evrei 10.20 („... pe calea cea nouă și vie pe care ne-a deschis-o”) înseamnă dimpotrivă „proaspăt; de curând făcut; tocmai făcut; care încă nu a fost”.

și în al doilea rând el oferă o bază legitimă prin care poporul lui Dumnezeu este făcut prin jertfa lui Hristos potrivit pentru dragostea lui Dumnezeu (Evrei 10.12-16a). Această legătură între Dumnezeu și poporul Său niciodată nu poate fi schimbată sau lezată, nici din partea lui Dumnezeu și nici din partea omului. El este un legământ desăvârșit. În noul legământ omul nu mai trebuie să împlinească nici o obligație. Legământul nu mai poate fi nici schimbat, căci sângele a pecetluit deja totul. Aceasta este cu adevărat ceva total „nou”. Pe acest fundament al harului neîngrădit al lui Dumnezeu, noi creștinii credincioși de astăzi stăm deja într-o relație vie cu Dumnezeu. În această privință binecuvântările noului legământ, care în viitor vor deveni literalmente realitate pentru Israel, sunt valabile deja astăzi pentru noi.

Acest legământ nou este deja ratificat⁵ din partea lui Dumnezeu (vezi și Evrei 8.6). Dar deoarece poporul Israel până astăzi respinge pe Mesia al lui, noul legământ nu a putut și nu poate încă fi încheiat. Partenerul celălalt al legământului, conform cu Ieremia 31.31 foarte clar „casa lui Israel” și „casa lui Iuda”, nu a apărut încă la „semnarea contractului”. Și exact în punctul acesta găsim spațiul pentru intercalarea timpului Bisericii, respectiv al timpului de har (vezi revelarea tainei, la care ne-am referit deja mai înainte; și vezi și § 16). Atâta timp cât învelitoarea este pe inima lor (2 Corinteni 3.14-16), noul legământ nu poate fi încheiat cu poporul. Deoarece noi cunoaștem pe Mijlocitorul, în timpul intermediar noi avem voie pe baza sângelui noului legământ, care reglementează relațiile noi între Dumnezeu și om pe pământ, să stăm deja înaintea lui Dumnezeu în așa fel cum va sta cândva în viitor casa lui Israel, când noul legământ se va încheia textual. Însă nu numai exact „așa”! Cu mult mai mari sunt privilegiile de a fi legat cu Mijlocitorul acestui legământ, decât să stai sub legământ.⁶ De aceea apostolul nu este slujitorul legământului potrivit literei, ci potrivit Duhului (2 Corinteni 6).

Unii au tras concluzia din faptul că noi am venit „la Isus, Mijlocitorul unui nou legământ” (Evrei 12.24), că noul legământ drept urmare ar fi fost încheiat nu cu israeliții, ci cu noi creștinii. Dar a cunoaște pe Mijlocitorul noului legământ, nu înseamnă neapărat să fi și partener de legământ. Când două partide încheie un legământ, poate fi o foarte mare binecuvântare pentru o a treia partidă, care nu are direct a face cu acest legământ. Dacă puterile mondiale ale lumii încheie legăminte (de exemplu pacturile de neagresiune), aceasta poate fi o binecuvântare foarte mare pentru restul lumii, cu toate că popoarele nu sunt parteneri de legământ. Și astfel cunoaștem noi, Biserica alcătuită din iudei și păgâni, pe Mijlocitorul noului legământ, fără ca noi înșine să fim parteneri de legământ.

⁵ A ratifica (în latină *ratus* „valabil”, *facere* „a face”) înseamnă să confirmi (prin semnătură) o înțelegere sau un contract ca fiind obligatoriu. Contractul poate intra în vigoare în ziua când a fost semnat sau la un alt termen prevăzut prin contract.

⁶ În privința aceasta un exemplu: ce privilegiu mare era după 1948 să aparții *uzufructuarilor* planului Marshall, care a adus ajutor pentru reconstruirea Germaniei după al doilea război mondial. Însă mult mai mare a fost privilegiul aceluia care ca cetățean german avea voie să se numească *prietenul* generalului american, purtătorul premiului Nobel pentru pace și inițiatorul acestui plan, George C. Marshall, și personal a primit sprijinul deplin al generalului.

Noul legământ			
Făgăduința în Vechiul Testament	Fundamentul este Golgota	În timpul de acum	În Împărăția de o mie de ani
ca înlocuitor pentru vechiul legământ (Ieremia 31,31–34)	cu moartea Mijlocitorului (Evrei 9,15) prin aceea că se va vărsa sângele legământului (Matei 26,28) și legământul este instituit (Evrei 8,6) Hristos a devenit Garantul legământului (Evrei 7,22)	noi cunoaștem pe Mijlocitorul noului legământ ca Mare Preot al nostru și suntem legați cu El (Evrei 9,15; 12,24) noi bem din paharul care ne amintește de sângele noului legământ (1 Corinteni 11,25) noi suntem uzufructuarii slujbei dreptății legământului (2 Corinteni 3,9) noi suntem uzufructuarii slujbei Duhului legământului (2 Corinteni 3,8) în inimii este scris Hristos în locul Legii (2 Corinteni 3,3)	legământul va fi încheiat cu Iuda și Israel (Evrei 8,8): 1. caracteristică: Legea este scrisă în minte și pe inimi (Evrei 8,10). 2. caracteristică: iertarea păcatelor (Evrei 8,12). urmarea: cunoașterea Domnului (Evrei 8,11).

Fig. 7 Noul legământ

15.3 Slujba noului legământ

15.3.1 Slujitor al noului legământ (2 Corinteni 3.6)

... Dumnezeu, care ne-a și făcut *capabili*, ca **slujitori ai unui nou legământ**; nu ai literei, ci ai Duhului; pentru că litera omoară, dar Duhul dă viață (2 Corinteni 3.6).

În ce măsură Pavel era un „slujitor al noului legământ”? Pavel avea diferite slujbe ca apostol. În Coloseni 1.23-25 citim despre o *slujbă a Evangheliei* și despre o *slujbă a Adunării*. *Slujba Adunării* (2 Corinteni 5.18) accentuează că creștinul este o creație nouă, cu relații noi, care sunt mai importante decât relațiile pământești de rudenie. Potrivit cu 2 Corinteni 3.6 apostolii și profeții Noului Testament erau în sens spiritual și *slujitori ai noului legământ*. Deci, Pavel și împreună-lucrătorii cu el – și aceasta este valabil și astăzi pentru slujitorii lui Dumnezeu, care au fost chemați pentru această slujbă – nu stăteau pe fundamentul vechi „al literei, care omoară”, Legea, ci pe fundamentul nou al „Duhului, care dă viață”. Ceea ce vechiul sistem legalist niciodată nu putea să ducă la bun sfârșit, a fost propovăduit acum tuturor oamenilor în Evanghelia harului. În locul „slujbei condamnării” a venit „slujba dreptății” (2 Corinteni 3.9).

Prin aceasta slujba legământului este mărturia minunată despre faptul că tot ce mai înainte era valabil, a fost dat la o parte. Primul om (acesta este omul ca urmaș al lui Adam decăzut) și fără nici o excepție orice sistem, care până acum a pus baza specială pentru relația omului cu Dumnezeu – ca de exemplu Legea -, a fost pus la o parte. Cu toate că noul legământ va fi instaurat *literalmente* cu cele două case ale lui Israel, principiile lui spirituale au fost aduse deja la lumină astăzi în creștinism; aceste principii le propovăduia Pavel.

În textul original în limba greacă în 2 Corinteni 3.6 noțiunea „noul legământ” nu este însoțită de articolul hotărât, așa că s-ar mai putea traduce și: „... ne-a făcut *capabili* ca slujitori de legământ nou”, cu alte cuvinte: ... care ne-a dat *aptitudinea* să slujim în această nouă-ordine-de-legământ după Duhul, aceasta înseamnă corespunzător gândurilor lui Dumnezeu, care au a face cu Domnul glorificat (versetele 17.18). – Aici în locul acesta nu este vorba atât de mult de *slujba* în noul legământ, ci de *însușirea specifică* a noului legământ.⁷ Pavel nu vorbește de faptul că el *este sub legământul nou*, ci mai degrabă descrie *caracterul slujbei sale*. Noul legământ este expresia harului suveran, și de aceea harul este caracteristica slujbei noului legământ. Slujba nu este caracterizată prin litere – exteriorul⁸ -, ci prin Duhul, interiorul: gândurile lui Dumnezeu⁹ ascunse sub forma exterioară, pe care numai credința le poate vedea. Vechiul legământ, legământul mozaic, era caracterizat prin lucruri exterioare, chiar dacă unii – să ne gândim numai la poetul Psalmului 119 - au văzut interiorul. În contrast cu aceasta noul

⁷ Când în textul original din limba greacă lipsește articolul hotărât înaintea unui substantiv, atunci de cele mai multe ori este vorba de caracterul, natura unui lucru.

⁸ De exemplu ritualurile religioase, în mod deosebit îmbrăcămintea sau clădirea, liturghiile, prescripții de curățire sau de hrănire.

⁹ Prin aceasta este vorba despre ceea ce Dumnezeu vrea să ne facă cunoscut prin rânduielele exterioare (vezi adnotarea anterioară).

legământ este caracterizat prin aspectul lăuntric, chiar dacă în acesta sunt date forme exterioare.¹⁰

Excurs la cuvântul „duh” din 2 Corinteni 3:

Cuvântul „duh” este folosit aici în înțelesuri diferite, un înțeles excluzând pe celălalt. De aceea nu totdeauna este clar să se decidă despre ce înțeles este vorba. Probabil prin aceasta trebuie să se facă aluzie la înrudire, așa că uneori poate avea mai multe înțelesuri în același timp.

- În versetul 6a cuvântul are în legătură cu versetul 3 înțelesul principal de „o chestiune a inimii, lăuntrică, ființa” în contrast cu litera *exterioară* de pe tablele de piatră.
- Versetul 6b cu privire la înțelesul cuvântului „duh” pare să se refere în principal la versetul 6a și la fraza următoare după textul intercalat în paranteze¹¹ (versetele 7-16), deci la versetul 17a. Aici este vorba de gândurile lui Dumnezeu, care sunt ascunse sub formele exterioare, vizibile.
- După intercalarea în paranteze, în versetul 17a cuvântul „duh” este atribuit direct Domnului; aici este iarăși vorba în principal de ființa, deci de partea lăuntrică. Duhul, gândurile lui Dumnezeu în forma exterioară, are pe Domnul ca punct central, așa cum El este prezentat aici: înconjurat de glorie și radiind glorie.
- În versetul 17b este vorba în principal de Duhul Sfânt.
- În versetul 18 cuvântul „duh” este pus pe aceeași treaptă cu Domnul. Aici este vorba în principal de Duhul Sfânt, care la fel este Domn (= Dumnezeu) așa cum este Tatăl și Fiul (o aluzie la Triunitate) și care ne transformă în același Chip al lui Hristos prin preocuparea noastră cu Hristos, mai exact spus cu gloria Sa (2 Corinteni 3.18).

Textual noul legământ într-adevăr nu este valabil pentru noi creștinii – deoarece în ceea ce privește litera el va fi încheiat cu Israel -, dar după Duhul și noi avem a face cu el (2 Corinteni 3.6). Acest Duh este Domnul glorificat (2 Corinteni 3.17). Legământul ne-ar fi „omorât” și pe noi, aceasta înseamnă exclus de la binecuvântări, dacă Pavel ar fi slujit noului legământ după literă.

Noul legământ poate fi numai pentru poporul Israel, care cunoștea deja un legământ *vechi*. De altfel în privința aceasta este o deosebire fundamentală între Israel și Biserică: în cazul noului legământ textual *litera Legii* va fi scrisă pe inima lor (Evrei 8.10); însă în inima noastră Duhul scrie *Persoana lui Hristos* (2 Corinteni 3.1-6,17), așa că noi suntem o epistolă a lui Hristos (2

¹⁰ Vor fi iarăși prescripții referitoare la îmbrăcăminte și jertfe și la o clădire deosebită (vezi Ezechiel capitolele 42-46).

¹¹ În traducerea Elberfelder revizuită, Hückeswagen (Christliche Schriftenverbreitung) 2006, aceste versete sunt puse în paranteze. (n. tr. și tot așa și în Biblia GBV în limba română ediția 2001 și Biblia cu triumfi 1989).

Corinteni 3.3).¹² Cu toate că aici este o diferență între Biserică și Israel, nu vrem să accentuăm exagerat aceasta – în ceea ce privește viitorul.

Hristos a venit să ducă Legea la plinătatea hotărâtă de Dumnezeu, aceasta înseamnă s-o pună pe deplin în valoare („să împlinească”; Matei 5.17). Dragostea lui Dumnezeu revelată prin El este conținutul – spiritual – cel mai profund al Legii, da, este „suma (plinătatea) Legii” (Romani 13.10). Chiar dacă Legea va fi textual (cuvânt cu cuvânt) scrisă pe inima poporului, totuși – după ce Hristos a venit – plinătatea și revelarea conținutului profund al Legii nu pot fi revocate. Deci în cazul literei, care va fi scrisă poporului pe inimă, nu va fi vorba de litera „rece, moartă”, ci va fi Legea în plinătatea pe care i-a dat-o Hristos.

Să observăm: nu litera în sine omoară, ci ea omoară atunci când este vorba *numai* de literă, *numai* de exterior. Important este că Duhul nu este despărțit de literă, ci ambele sunt ținute împreună.

Versetul 6 din 2 Corinteni 3 stă de altfel în legătură directă cu versetul 17; versetele 7-16 sunt o intercalare. Deci de fapt se spune: „6 pentru că litera omoară, dar Duhul dă viață. ... 17 Și Domnul este Duhul, iar unde este Duhul Domnului, este libertate. 18 Iar noi toți, privind ... gloria Domnului, suntem transformați ... de Domnul, de Duhul.” Aici găsim în mod remarcabil pe *Domnul* și pe *Duhul* legați împreună, da, oarecum așezați pe aceeași treaptă. Duhul este Duhul Domnului, Duhul lui Hristos, și El este și Duhul lui Dumnezeu. Noi suntem obișnuiți să diferențiem între Persoanele Dumnezeirii, așa că noi le despărțim foarte ușor și prin aceasta suntem în pericol să pierdem din vedere adevărul despre unitatea Dumnezeirii.

Domnul este Duhul dătător de viață și cu Duhul Său este natura aducătoare de libertate a noului legământ. Aceasta este baza spirituală a noului legământ în contrast cu a literei; litera este exteriorul. Omul are nevoie de ceea ce este Duhul, și nu numai de ceea ce este litera.

Dacă privim gloria Domnului, aceasta va avea o influență mare asupra noastră (2 Corinteni 3.18), căci noi nu vedem pe Domnul în smerenia Sa, așa cum era în timpul vieții Sale pe pământ, ci în legătură cu gloria Sa, pe care El o are în cer ca Cel înviat. Abia ca Cel înviat El este Duhul noului legământ. Noi vom fi transformați; niciodată litera singură nu putea face aceasta. Este vorba de duhul lucrului, de gândurile lui Dumnezeu care stau înapoia unui lucru. Așa citim de exemplu în 2 Corinteni 4.13: „... și noi credem, de aceea și vorbim”. Apostolul era deci preocupat cu duhul lucrurilor, aceasta înseamnă cu gândurile mai adânci ale lui Dumnezeu, nu cu litera. Era vorba de viață, de conținutul lucrurilor. Noi trebuie să găsim viața în Domnul, și dacă găsim viața în El, atunci noi o avem nu numai în litera Scripturii, ci și într-o Persoană. Evanghelia ne învață nu numai prin textele biblice, ci ea ne conduce la o Persoană.

¹² Față de oamenii din jurul nostru noi suntem o epistolă a lui Hristos. Duhul Sfânt lucrează acum în noi, pentru ca virtuțile Fiului lui Dumnezeu să fie văzute în noi. Așa cum era odinioară adunarea din Corint este astăzi orice adunare locală a lui Dumnezeu o astfel de epistolă a lui Hristos, da, în sensul cel mai larg al cuvântului sunt toți creștinii adevărați (2 Corinteni 3.3).

În afară de aceasta noi avem a face cu cineva care nu numai aduce iertarea. El face cunoscut în Sine nu numai harul și dragostea lui Dumnezeu. Ci mult mai mult, El dă viață tuturor celor care cred în El. Această credință are ca urmare, că ei trăiesc în cunoașterea lui Dumnezeu și pot sta înaintea lui Dumnezeu în libertatea Duhului (2 Corinteni 3.17) ca aceia care ei înșiși au Duhul Domnului. Deoarece ei nu sunt sub Lege, ci sunt liberi de toate legăturile, Duhul Sfânt poate lucra în ei și poate să-i facă să aducă lui Dumnezeu adorare ca răspuns la dragostea Sa și Lui să-și dedice mulțumitori viața. Prin aceasta devine vizibil în ei ceva din gloria lui Hristos. Aceasta este schimbarea din glorie în glorie, despre care vorbește versetul următor (2 Corinteni 3.18). Prin aceasta este definit caracterul a ceea ce constituie a fi astăzi lăuntric creștin.

Deci dacă aici citim despre „duhul”, atunci din toate aceste gânduri vibrează ceva: este Domnul nostru Isus, Duhul Sfânt, adevăratul conținut al legământului, natura mesajului lui Dumnezeu, legătura vie între Dumnezeu și om, pe care Dumnezeu a instaurat-o cu legământul. Însă centrul de greutate este diferit în fiecare verset – vezi excursul de mai înainte.

Pavel era un slujitor al noului legământ pentru noi după Duhul, însă el nu putea fi după literă (2 Corinteni 3.6), deoarece legământul va fi încheiat cu Israel. Poporul Israel dimpotrivă nu va avea nevoie în viitor de un slujitor deosebit, căci fiecare va ști când Dumnezeu, spus cu foarte mare respect, ca Slujitor al lor va scrie Legea pe inima lor; atunci legământul va intra în vigoare cu toate însușirile lui.

Și pentru noi sunt valabile binecuvântările minunate ale noului legământ. Noi le putem savura, deoarece noi suntem uniți cu Mijlocitorul noului legământ, deoarece El a devenit viața noastră, deoarece El este scris în inima noastră și deoarece noi avem iertarea păcatelor. Iertarea și înnoirea, care sunt promise poporului Israel în noul legământ (Evrei 10.15-17), nouă ne aparțin deja astăzi, și aceasta într-o măsură mai bogată decât le va poseda atunci poporul Israel. Relația lui Dumnezeu cu oamenii în general s-a schimbat principial odată cu noul legământ: Dumnezeu nu mai cere nimic de la om, ceea ce acesta oricum nu poate împlini, ci El dă. Deja astăzi credincioșii din epoca Bisericii vin pe principiul *harului* în binecuvântarea noului legământ, înainte ca el să intre efectiv în vigoare pentru cele două case ale lui Israel.

Reținem deci, că noul legământ este valabil textual numai pentru poporul Israel restaurat în viitor, însă binecuvântarea acestui legământ este valabilă și pentru noi astăzi. Drept urmare legământul într-adevăr nu are nici o însemnătate textuală pentru noi, însă are o însemnătate spirituală. Legea de pe Sinai, exteriorul, desigur îmbogățită cu înțelesul deplin al gândurilor lui Dumnezeu, cu Duhul, va fi scrisă textual pe inima lui Israel, însă în noi va fi scris Hristos Însuși.

De altfel și națiunile în Împărăția de o mie de ani nu vor fi în noul legământ, însă vor avea foloase de la el, căci atitudinea lui Dumnezeu față de om s-a schimbat. Și ele, dacă cred, vor primi iertarea. Atunci și ele nu vor trebui să împlinească anumite cerințe ale lui Dumnezeu, ca să primească binecuvântarea Sa.

15.3.2 Slujba dreptății (2 Corinteni 3.9)

Pentru că, dacă slujba condamnării a avut glorie, cu atât mai mult prisosește în glorie slujba dreptății. (2 Corinteni 3.9).

Pavel descrie slujba lui sub două aspecte: ca „slujbă a dreptății” (versetele 3 și 9) și ca „slujbă a Duhului” (versetul 8). Aceste două aspecte merg paralel cu cele două caracteristici ale noului legământ, așa cum le găsim la profetul Ieremia și în epistola către Evrei. Slujba dreptății merge paralel cu caracteristica iertării păcatelor, și slujba Duhului merge paralel cu caracteristica înscrierii Legii pe inimi.

„Slujba dreptății” stă opusă „slujbei condamnării” (versetul 9). Slujba vechiului legământ era o slujbă a morții, care putea să conducă numai la *condamnare*. Deoarece omul este lipsit de putere, să facă binele, slujba sub Lege putea aduce numai moarte și *condamnare* (2 Corinteni 3.7).¹³ Însă lucrarea, pe care Hristos a făcut-o pentru noi, aduce *dreptatea*: „Pe Cel care n-a cunoscut păcat, L-a făcut păcat pentru noi, ca noi să devenim dreptate a lui Dumnezeu în El” (2 Corinteni 5.21). Dreptate înseamnă: fiecăruia i se dă ce i se cuvine. Toate cerințele lui Dumnezeu au fost desăvârșit satisfăcute prin lucrarea de ispășire făcută de Domnul Isus: lui Dumnezeu I s-a adus pe deplin și desăvârșit ce I se cuvine. Prin aceasta omul, care este unit cu Hristos, stă ca om drept înaintea lui Dumnezeu. Nu mai este nici un păcat care ar putea să-l facă vinovat înaintea lui Dumnezeu; toate păcatele au fost iertate. Păcatul rămâne desigur la un credincios o chestiune foarte serioasă, dar aceasta nu mai este o chestiune între el ca om față de Dumnezeu, ci ca un copil față de Tatăl.

Slujba dreptății din zilele noastre nu *cere*, ci ne *revelează* și ne *dăruiește* dreptatea divină prin credința în Isus Hristos (versetul 9; Romani 3.25; 5.1; Filipeni 3.9). Toate păcatele noastre le-a purtat Salvatorul nostru și le-a îndepărtat. Dumnezeu ne vede în El ca fiind dreți și fără cusur.

15.3.3 Slujba Duhului (2 Corinteni 3.7,8)

7 Dar dacă slujba morții, săpată în litere pe pietre, a fost adusă cu glorie, încât fiii lui Israel nu-și puteau așinti privirea la fața lui Moise, datorită gloriei feței lui, glorie care urma să fie desființată, 8 cu atât mai mult slujba Duhului va dăinui în glorie! (2 Corinteni 3.7,8).

Latura a doua a slujbei legământului constă în „slujba Duhului” (versetul 8). „Slujba Duhului” stă în contrast cu „slujba morții” (versetul 7). Slujba vechiului legământ se orienta după ceea ce era scris pe tablele Legii din piatră și aceasta nu putea nimeni s-o împlinească. De aceea ea era o slujbă a morții și putea duce numai la moarte. Însă lucrarea Duhului Sfânt în noi include, că El scrie în inimile noastre pe Hristos, Cuvântul veșnic, și aceasta este legată cu viața

¹³ Israelii nu puteau – aceasta a cunoscut-o deja Moise – suporta prezența Legii în mijlocul lor. După ce Moise s-a coborât de pe munte cu tablele Legii, el a sfârșit în bucăți tablele de piatră, înainte să intre în tabără (Exod 32.19).

dumnezeiască. Efectul acestui fapt este, că Hristos devine mare pentru inimile noastre și noi reflectăm ceva din El.

Așa cum oamenii, reprezentați prin israeliți, puteau cândva citi pe tablele de piatră ceea ce cerea dreptatea lui Dumnezeu în Lege, tot așa oamenii din zilele noastre trebuie să poată citi în noi ce oferă harul lui Dumnezeu oamenilor. Cum însă va deveni posibil, ca scrisoarea lui Hristos, scrisă în inimile credincioșilor, să fie bine citită, așa că prin viața creștinilor și în mod deosebit prin viața Bisericii caracterul lui Hristos devine vizibil pentru toți oamenii? Hristos poate fi văzut în noi numai atunci când noi ca credincioși privim la un Hristos viu în glorie și prin aceasta devenim transformați în chipul Lui: „Iar noi toți, privind ca într-o oglindă, cu fața descoperită, gloria Domnului, suntem transformați în același chip, din glorie în glorie, de Domnul, de Duhul” (2 Corinteni 3.18). În privirea la gloria Domnului este o putere transformatoare, care stă la dispoziția *tuturor* credincioșilor, tânăr sau bătrân, nu numai apostolilor; de aceea Pavel scrie „noi toți” și nu „noi apostoli”.

Această „transformare” o obținem nu prin eforturi proprii, dacă noi de exemplu luăm ca model un credincios devotat din jurul nostru. Noi vom fi numai atunci transformați, când privim gloria Domnului. Pe fața Domnului nu este nici un voal, așa cum era la Moise, care trebuia să acopere înaintea poporului gloria lui Dumnezeu, care strălucea de pe fața lui (Exod 34.33-35; compară cu 2 Corinteni 3.13). Când privim la El, atunci nu numai că de pe inimile noastre va dispărea acea acoperitoare a întunericului, ci noi vom deveni tot mai mult asemenea Lui și în cele din urmă vom fi transformați „din glorie în glorie”. Atunci noi vom fi ridicați deasupra oricărei slăbiciuni și oricărui eșec, pe care le găsim în noi înșine și în frații noștri și în surorile noastre, precum și peste tot răul din jurul nostru și ne vom bucura de desăvârșirea Domnului.

Slujba *dreptății*, pe care am studiat-o mai înainte, are de aceea a face cu lucrarea lui Hristos *pentru noi*. Slujba *Duhului* dimpotrivă se referă la lucrarea Duhului *în noi*. Duhul Sfânt a produs *în noi* viața nouă și o lucrează în continuare *în noi* și după nașterea noastră din nou, pentru ca noi să fim schimbați în așa fel, că Hristos ia tot mai mult chip în noi și noi devenim o epistolă a lui Hristos, care poate fi citită. Lucrarea de ispășire a lui Hristos este așa de mare, că face din oamenii păcătoși un monument al dreptății lui Dumnezeu; și lucrarea Duhului lui Dumnezeu este așa de mare, că ea scrie pe Hristos în inimile noastre și face din noi oamenii slabi, „vase de lut” fragile (2 Corinteni 4.7), purtători ai gloriei lui Dumnezeu pe pământ.

15.3.4 Slujba legământului și gloria (2 Corinteni 3,8-11)

... 8 cu atât mai mult slujba Duhului va dăinui în glorie! 9 Pentru că, dacă slujba condamnării a avut glorie, cu atât mai mult prisosește în glorie slujba dreptății! 10 Pentru că și ceea ce a fost glorificat n-a fost glorificat în această privință, datorită gloriei care o întrece cu mult. 11 Pentru că, dacă ceea ce urma să înceteze a fost introdus cu glorie, cu atât mai mult ceea ce rămâne dăinuie în glorie! (2 Corinteni 3.8-11)

Prin aceasta ajungem la tema centrală a slujbei noului legământ: revelarea gloriei lui Dumnezeu pe pământ.

Când Pavel explică credincioșilor slujba lui, el spune: noi suntem slujitori ai noului legământ (2 Corinteni 3.6), și, ca să explice, ce cuprinde această slujbă, folosește permanent cuvântul cheie: glorie. Ce înseamnă aceasta? Revelarea gloriei? Aceasta este reflectarea caracterului ales lăuntric al lui Dumnezeu. Tot ce este revelat de la Dumnezeu este ales, minunat, excelent, excepțional și desăvârșit. În suveranitatea Sa Dumnezeu alege căi diferite, pentru a Se revela. Revelarea gloriei lui Dumnezeu este sinteza revelării dragostei, dreptății, harului, sfințeniei, îndurării, maiestății, credincioșiei, înțelepciunii, și așa mai departe, a lui Dumnezeu, deci toate însușirile distinse ale lui Dumnezeu și ale ființei Sale.

Deja la legământul făcut cu Noe a fost o revelare a gloriei lui Dumnezeu: curcubeul, gloria multicoloră din nori, dă și astăzi mărturie despre gloria lui Dumnezeu și arată cum trebuie să se reveleze principial gloria: din cer. Legământul cu Noe arată clar, căci cu toată acțiunea severă a lui Dumnezeu prin potop, din cauza păcatului omului (Geneza 6.5-7), există un viitor pentru neamul de oameni. În Psalmul despre potop 104 se spune în privința aceasta: „Trimiți suflarea Ta: ele sunt create și înnoiești fața pământului. Gloria Domnului va fi pentru totdeauna (sau: veșnic): Domnul Se va bucura de lucrările Sale.” (versetele 30 și 31). Pe timpul lui Noe era încă o taină, cum și în ce Persoană trebuia să se reveleze mângâierea profețită de Lameh, tatăl lui Noe: „Acesta ne va mângâia în lucrul nostru și în truda mâinilor noastre, din cauza pământului pe care l-a blestemat Domnul” (Geneza 5.29). Acest mângâietor nu putea fi în persoana lui Noe¹⁴, ci arăta spre cineva, care trebuia încă să vină: Hristos.

La legământul cu Avraam devine vizibilă înainte de toate sfințenia verificatoare a gloriei lui Dumnezeu: „... și iată un cuptor fumegând și o flacăra de foc care a trecut printre acele bucăți” (Geneza 15.17). Și semnul acestui legământ – cuțitul circumciziei (Geneza 17.10) – este o expresie a judecării divine.¹⁵ Circumcizia – cuțitul ascuțit, care trebuie să taie în carne – exprimă că gloria nu se poate găsi în om.

Legământul cu Israel era deja ceva minunat, căci după ce legământul a fost încheiat, conducătorii lui Israel aveau voie să se urce pe munte și să privească pe Dumnezeul lui Israel (Exod 24.9,10). Însă arătarea gloriei era legată cu „groază și tremur” (Evrei 12.21; compară cu Deuteronom 9.19). Ea s-a revelat pe de o parte în „focul aprins, în negură, în întuneric, în furtună, în sunetul de trâmbiță, în glasul cuvintelor, pe care cei care l-au auzit au cerut să nu li se mai adauge un cuvânt, pentru că nu puteau suporta ce li se poruncise” (Evrei 12.18-20).

Pe de altă parte găsim gloria într-o dimensiune mult mai mare, atunci când Moise s-a coborât a doua oară de pe muntele Sinai. Atunci Moise a văzut mult mai mult din gloria lui Dumnezeu, așa că și fața lui strălucea și reflecta gloria lui Dumnezeu. Moise a făcut cunoștință cu Dumnezeu (Exod 34.5-7). Dumnezeu S-a revelat lui Moise, așa că el a putut

¹⁴ Ne amintim, că Noe a fost găsit beat în cortul său (Geneza 9.20,21).

¹⁵ Circumcizia nu este o obligație față de Dumnezeu a celui alt partener de legământ, ci mai degrabă un semn al legământului, așa cum curcubeul era un semn al legământului cu Noe. Ambele semne aparțin într-adevăr legămintelor diferite, însă se completează unul pe altul.

vedea o nouă latură a gloriei lui Dumnezeu; aceste promisiuni ale harului depășeau cu mult dreptatea și maiestatea lui Dumnezeu: Dumnezeu este nu numai drept, ci și milos și îndurător și încet la mânie și voia să Se poarte în har cu poporul care păcătuisese așa de îngrozitor.

Dar deoarece poporul Israel, în contrast cu Moise, nu putea suporta gloria lui Dumnezeu, Moise a trebuit să-și acopere fața, pentru ca gloria, care radia de pe fața lui, să nu-i „lovească” (Exod 34.29-35). Din acest motiv ei nu puteau să vadă nici gloria care era legată cu vechiul legământ, și nici nu puteau să cunoască țelul (sfârșitul) vechiului legământ: adevărata glorie în Hristos (2 Corinteni 3.13). Chiar dacă gloria lui Dumnezeu este legată cu omul prin cele mai mici cerințe, totuși omul nu poate s-o suporte.

În aceste versete devine clar cât de strâns legat este vechiul legământ cu Legea, căci noțiunile „vechiul legământ” și „Moise” („Legea”) sunt folosite în 2 Corinteni 3.14,15 cu aproape același înțeles. Un legământ (aceasta este valabil atât pentru vechiul legământ cât și pentru noul legământ) nu exprimă numai o relație deosebită între partenerii de legământ și formulează aceste relații sau le pune obligații, ci acest legământ este o *carte* a legământului și poate fi citită. Deja vechiul legământ era o revelație divină, la care a devenit vizibil ceva care mai înainte era ascuns. El trebuia citit, căci el era scris pe pietre, cu litere, care nu trebuiau să rămână necitite. Israel înțelege astăzi tot așa de puțin la fel ca atunci, ce voia Dumnezeu să reveleze, deoarece „vălul stă pe inima lor” (2 Corinteni 3.15). Problema este la „stația de recepție” (inima lor) și nu la „stația de emisie” (Dumnezeu). Dar când poporul „se vor întoarce la Domnul, vălul va fi înlăturat” (2 Corinteni 3.16), așa că gloria lui Dumnezeu va fi vizibilă și se va putea citi. Aceasta se împlinește astăzi cu fiecare iudeu – și principial cu fiecare credincios dintre națiuni, cu toate că la el este dat la o parte un alt voal¹⁶ -, care prin credință se deschide pentru Hristos, și cândva aceasta se va împlini de asemenea la tot poporul.

Slujba noului legământ are a face numai cu gloria (versetele 8-11). Dacă deja vechiul legământ era cu glorie (versetele 7.9), noul legământ va fi o abundență de glorie (versetele 8 și 9), căci în acest legământ este vorba de revelarea de Sine a lui Dumnezeu în Fiul Său într-o formă care le întrece pe toate. Domnul Isus, Fiul Omului, Se află acum în glorie în cer, șezând la dreapta lui Dumnezeu, unde credincioșii vor avea în curând ocazia să-L vadă.

Însă în secțiunea noastră nu se vorbește nimic despre cer. Cu întrebarea „Unde îți vei petrece veșnicia?” mulți reduc Evanghelia prea mult la cer. Desigur întrebarea, unde va merge omul, când el moare, este deosebit de importantă. Dar noi nu trebuie să rămânem la această întrebare. În cazul slujbei noului legământ nu este vorba în primul rând de cer sau cum putem noi ajunge în cer, ci cum va deveni vizibilă pe pământ gloria lui Dumnezeu. Este gloria lui Dumnezeu în pericol? Da și nu. În cer ea este inatacabilă. Dar care este situația pe pământ? Se va revela gloria lui Dumnezeu și pe pământ? Prin căderea în păcat omul s-a adus singur în necaz și suferință. Deoarece noi suntem creaturi egocentrice, acesta este primul nostru gând. Dar ce a produs căderea în păcat la Dumnezeu? Ne-am gândit noi vreodată că prin aceasta gloria lui Dumnezeu a fost umbrită?

¹⁶ Voalul necunoașterii lui Dumnezeu (compară cu Efeseni 2.12).

- Cum stau lucrurile cu adevărul lui Dumnezeu: A spus Dumnezeu cu adevărat?
- Cum stau lucrurile cu dragostea lui Dumnezeu: Este Dumnezeu cu adevărat un Dumnezeu al dragostei, dacă El reține creaturilor Sale ce este mai bun?
- Cum stau lucrurile cu înțelepciunea lui Dumnezeu: Nu este Dumnezeu îngust la vederi, când face atâta caz de un anumit pom din grădină?
- Cum stau lucrurile cu sfințenia și dreptatea lui Dumnezeu, când El lasă păcatul nepedepsit și chiar îl iartă?
- Cum stau lucrurile cu maiestatea lui Dumnezeu, când El nu pedepsește corespunzător aceste jigniri?

Rezumând am putea spune: cum stau lucrurile cu gloria lui Dumnezeu? Începând cu prima șoptă a șarpelui (Geneza 3.1,4,5) omul și-a pus toate aceste întrebări. Însă ultimul răspuns al lui Dumnezeu la toate acestea este: glorie pe pământ – asigurată prin noul legământ în Împărăția de o mie de ani.

Cu privire la slujba noului legământ nu este vorba în primul rând de *noi* – că noi eram în necaz și suferință (compară cu Romani capitoarele 1-7), morți în greșeli și păcate (compară cu Efeseni 2) și cum *noi* putem fi salvați din aceasta respectiv cum *noi* putem fi aduși la viață -, ci de *Dumnezeu*. Cum pot fi combătute șoptele lui satan, cum poate fi restaurată onoarea lui Dumnezeu pe pământ și gloria Lui să devină din nou vizibilă? Întrebarea nu este: Cum găsec *eu* ca păcătos vinovat un Dumnezeu îndurător?, sau: Cum ajung *eu* în cer?, ci: Cum găsește *Dumnezeu* o cale, ca să reveleze pe pământ gloria Sa?

Răspunsul lui Dumnezeu la această întrebare este noul legământ. În noul legământ Dumnezeu Însuși garantează, că gloria Sa va deveni vizibilă pe pământ; și este copleșitor, că această glorie nu trebuie să se vadă în afara omului, ci în om, care a crezut șoptele lui satan (șarpele) și în felul acesta a întunecat gloria lui Dumnezeu. Dumnezeu ar fi putut să înlătore din cale pe omul căzut în păcat, definitiv și irevocabil, și să înceapă ceva nou, așa cum olarul dă la o parte vasul care nu a reușit și formează unul nou. Dar nu, tocmai în om, în poporul Său pământesc, Dumnezeu va revela pe pământ gloria Sa. Noul legământ garantează, că gloria lui Dumnezeu va fi realizată; el ne-o descrie în expresii, care se pot citi și înțelege de noi, și cu toate acestea Dumnezeu revelează în acestea o glorie care depășește orice înțelegere.

Cu două mii de ani în urmă gloria divină a fost revelată în Omul Isus Hristos pe pământ. Și astăzi noi o vedem cu ochii credinței pe „fața” Unsului înviat al lui Dumnezeu (2 Corinteni 4.6): în Isus Hristos, în Omul după buna plăcere a lui Dumnezeu, „Domnul domnilor și Împăratul împăraților” (Apocalipsa 17.14). Apostolul Pavel scrie despre sine însuși și împreună-lucrătorii lui în vorbirea simbolică a unui marș triumfal roman: „Dar mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu, care întotdeauna ne conduce la victorie în Hristos și descoperă prin noi în orice loc parfumul cunoștinței Lui. Pentru că noi suntem o mireasmă a lui Hristos către Dumnezeu, printre cei mântuiți și printre cei care pier: unora, un parfum de moarte pentru moarte; iar altora, un parfum de viață pentru viață” (2 Corinteni 2.14-16).

Aceasta este exact slujba noului legământ: să lăsăm să se vadă pe pământ înaintea tuturor oamenilor gloria lui Dumnezeu. Când pământul va fi curățit prin judecată și noul legământ va fi încheiat cu Israel, atunci în Împărăția de o mie de ani se va revela în putere pe pământ gloria lui Dumnezeu. Într-adevăr deja astăzi se revelează gloria lui Dumnezeu, însă nu în putere, ci în mare slăbiciune. Această realitate o descrie Pavel în capitolul patru al celei de-a doua epistole către Corinteni, prin aceea că el descrie legătura între devenirea vizibilă a gloriei și slăbiciunea existenței noastre pământești. Drept urmare caracterul ales al lui Dumnezeu nu este revelat în zilele noastre în maiestate și splendoare, ci în slăbiciunea slujitorilor Săi, care au parte de prigoane și asuprire și chiar moarte, o cale, pe care ei pot merge numai în puterea lui Dumnezeu.

Cât de minunat trebuie să fie Dumnezeu, care conduce pe slujitorii Săi așa fel, că gloria Sa poate deveni mare chiar și prin suferințele lor! Aceeași glorie vrea Pavel s-o scrie în inima credincioșilor din Corint și prin aceasta și nouă, căci exact aceasta este slujba lui: să scrie pe Hristos în inimile credincioșilor (2 Corinteni 3.3), o epistolă, care poate fi citită de toți oamenii și în care se citește gloria lui Dumnezeu. Aceasta este valabil în aceeași măsură pentru credincioșii din Corint din timpul acela, precum și pentru credincioșii de astăzi. Dumnezeu a scris în vechiul legământ cu degetul Său cele zece porunci pe tablele de piatră, și El scrie astăzi în caracterul noului legământ prin Duhul Său, prin intermediul slujitorilor Săi, gloria lui Hristos în inimile noastre. În Împărăția de o mie de ani pământul „va fi plin de cunoștința gloriei Domnului, așa cum acoperă apele fundul mării” (Habacuc 2.14). Astăzi dimpotrivă, în timpul dintre înălțarea la cer și revenirea lui Hristos, gloria lui Dumnezeu devine vizibilă în vase pământești, slabe, în oameni în care lucrează Duhul Său. Sunt oameni care în puterea Duhului „privind cu fața descoperită gloria Domnului” sunt transformați în același chip al gloriei Sale (2 Corinteni 3.18).

Noul legământ este o garanție a lui Dumnezeu: El nu va renunța la pământul care a fost murdărit prin păcat și a fost pătat prin sângele Fiului lui Dumnezeu, ci va lăsa să se vadă pe pământ gloria Sa în oameni, în poporul Său pământesc. Gloria lui Dumnezeu nu se putea desfășura pe pământ sub vechiul legământ, deoarece vechiul legământ era legat cu Legea și poporul legământului nu era capabil să împlinească obligațiile acestei Legi. În noul legământ Dumnezeu nu numai face în Hristos pentru poporul Său o lucrare desăvârșită, ci prin Duhul Său El face și o lucrare în poporul Său, așa că oamenii vor face voia Sa. Gloria lui Dumnezeu va deveni vizibilă pe pământ.

15.4 Mijlocitorul noului legământ

15.4.1 Ce era cu vechiul legământ?

„Vechiul” sau „primul” legământ¹⁷ era întemeiat pe obligații legaliste. După ce Moise a citit înaintea poporului cartea legământului cu cuvintele ei severe: „Dacă veți asculta de glasul Meu cu adevărat și veți păzi legământul Meu, veți fi comoara Mea deosebită dintre toate

¹⁷ În fond sunt numai două legăminte – chiar dacă noi citim despre un legământ cu Avraam, cu Noe, cu David și așa mai departe -: un legământ, în care omul trebuie să respecte anumite obligații (vechiul legământ), și un legământ, care nu este dependent de contribuția omului, ci se întemeiază exclusiv pe harul lui Dumnezeu (noul legământ).

popoarele” (Exod 19.5-7), ei au zis: „Tot ce a zis Domnul vom face și vom fi ascultători!” (Exod 24.7). Apoi Moise a luat din sângele jertfei aduse pentru pecetluirea legământului, „a stropit pe popor și a zis: „Iată sângele legământului pe care l-a făcut Domnul cu voi, potrivit tuturor acestor cuvinte”” (Exod 24.8; compară cu Evrei 9.18-22).

Deci baza acestui legământ era ascultarea poporului: „dacă voi”, spune Dumnezeu. Din aceasta a rezultat de la început slăbiciunea lui, lipsa lui de putere; da, el a fost chiar de la început sortit eșecului. Era imposibil ca pe baza unui astfel de legământ să se clădească o relație bună a omului cu Dumnezeu, o relație de durată între Dumnezeu sfânt și creatura păcătoasă, decăzută. Într-adevăr, și la sfințirea acestui legământ a curs sânge, dar era numai sânge de tauri și de țapi, care niciodată nu puteau îndepărta păcatele (Evrei 10.4); și cu toate că aici a avut loc chiar și moartea, totuși nu era moartea unui om sfânt, a unui Salvator desăvârșit, care putea să ia asupra Sa responsabilitatea celui vinovat și să poată corespunde în chip desăvârșit cerințelor sfinte ale lui Dumnezeu. Sângele vechiului legământ pecetluia numai obligația omului ca să împlinească și să asculte de toate cuvintele lui Dumnezeu.

Binecuvântările vechiului legământ erau deci dependente de ascultarea omului. Fundamentul lui era sângele de tauri și țapi, care era prezentat de un mijlocitor în viață, Moise. Noul legământ dimpotrivă se bazează pe moartea Mijlocitorului Însuși și pe ascultarea Lui până în moarte. Sângele lui Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, este baza de har de nezugduit, veșnic sigură, a acestui legământ. Vechiul legământ a făgăduit binecuvântare, dacă omul împlinea Legea; în contrast cu aceasta noul legământ aduce binecuvântare, care nu se bazează pe nici o condiție pusă omului, ci se bazează exclusiv pe suveranitatea lui Dumnezeu. Ea descinde din planul harului lui Dumnezeu.

Legământul a fost deja *instituit* (Evrei 8.6), aceasta înseamnă că baza legitimă a fost pusă, căci Mijlocitorul, care mijlocește între cele două „grupări” – Dumnezeu și om – există deja. Garantul, care a luat asupra Lui obligațiile și garantează realizarea legământului, există deja (Evrei 7.22), și sângele legământului a curs. Legământul însă va fi *încheiat* sau *fondat* cu partenerii de legământ pământești Iuda și Israel abia în viitor, „după acele zile” (Evrei 8.10) de captivitate din Ieremia 30.3. Cu privire la *instituit* și *fondat*: așa cum am spus, cele trei premise – Mijlocitorul, Garantul și sângele - pentru noul legământ există deja. Prin aceasta legământul este instituit, dar partenerii încă nu și-au „dat mâna”. Legământul este ca să zicem așa ca un cec valabil, acoperit, pe care eu îl țin în mână, dar nu am mers încă cu el la bancă.

Tema principală a epistolei către Evrei nu este în primul rând să arate când și pentru cine în fiecare caz în parte se vor împlini promisiunile – cu toate că ea se ocupă și cu acestea. Evreii, care atunci au citit această epistolă, cu siguranță niciodată nu ar fi ajuns la gândul că promisiunea referitoare la instalarea legământului, așa cum l-a prorocit Ieremia (compară cu Ieremia 31) s-ar fi împlinit deja. Ei știau anume că poporul lor trebuia mai înainte să fie restaurat. În afară de aceasta poporul ca întreg avea ca și mai înainte un voal pe inimă.

Credincioșii evrei au cunoscut că legământul nu putea încă fi încheiat, căci atunci nu ar fi fost ispitiți să se reîntoarcă la vechiul sistem – ceva, despre care epistola către Evrei atenționează

categoric. Ea le arată că elementele noului sistem depășesc cu mult în valoare elementele¹⁸ care erau prezente sub o formă oarecare în vechiul sistem. Prin aceasta ei ar fi trebuit să cunoască că noul era principial mai bun decât vechiul, ca să nu stea în pericol să se întoarcă înapoi la ce era vechi. Noul legământ într-adevăr nu era încă încheiat, însă *Mijlocitorul* legământului venise deja. Credincioșii evrei L-au cunoscut în Persoana lui Isus Hristos, și ei stăteau deja în legătură cu El, „*Garantul* unui legământ mai bun” (Evrei 7.22).

Este greu de imaginat, că creștinii evrei în așteptările lor, pe care ei trebuiau să le aibă ca iudei, priveau noul legământ ca fiind deja *încheiat* cu ei. Să deduci din aceste texte că a avut loc o împlinire sau o împlinire anticipată sau numai o împlinire parțială, ar însemna să deduci din text mai mult decât el cuprinde. Pentru ei însă faptul că sângele a fost vărsat și *Garantul* și *Mijlocitorul* veniseră deja, era garanția că în cele din urmă Dumnezeu va încheia noul legământ cu tot Israelul: „cu casa lui Iuda” și „cu casa lui Israel”, așa cum spune categoric Ieremia 31.31, deci cu cele două seminții și cu cele zece seminții.¹⁹ Și credincioșilor din Roma li s-a spus clar, făcându-se referire la profeți, că în viitor se așteaptă un legământ pentru Israel (Romani 11.26,27; vezi § 8.4.4.3), și nu că acest legământ ar fi încheiat acum cu ei.

Vechiul legământ ne prezintă în modele ce slujește noului legământ ca bază²⁰, însă omul este incapabil să respecte partea care îi revine și să împlinească obligațiile lui. Vechiul legământ a fost întrerupt pentru totdeauna prin vina lui Israel, și noul legământ, făgăduit de Dumnezeu, constituie singura speranță pentru poporul pământesc al lui Dumnezeu, pentru a obține promisiunile vechiului legământ.

În Evrei 10.33,34 este reluat citatul din Ieremia 31.17, ca să accentueze eficacitatea jertfei lui Hristos, nu ca să arate cu cine va fi încheiat noul legământ. În primul rând nu este vorba nici măcar *pentru cine* era jertfa, ci este vorba de *jertfa în sine*. Noul legământ a fost instituit pe baza acestei jertfe, și cu el este legată iertarea păcatelor. Chiar dacă legământul nu ar fi încheiat cu nimeni, totuși faptul că în el era inclusă iertarea păcatelor era dovada că nu mai era necesară o altă jertfă. Dumnezeu Și-a schimbat principial total atitudinea față de lume. El Se poate adresa ei acum în har și nu trebuie să răsplătească păcătosului – așa cum era mai înainte în Vechiul Testament – după Lege, ci El poate să-l ierte. Într-adevăr odinioară exista deja iertarea păcatelor în afara vechiului legământ²¹, însă sistemul vechiului legământ nu permitea iertarea păcatelor în cadrul lui formal (Evrei 10.4) – cu totul contrar noului legământ, care se

¹⁸ De exemplu sângele și un mijlocitor.

¹⁹ „Casa lui Iuda” și „casa lui Israel” cuprinde nu numai rămășița credincioasă din Canaan în timpul și de după timpul de necaz, ci și pe israeliții care după necaz vor fi adunați „din cele patru colțuri ale pământului” (Isaia 11.12).

²⁰ Așa găsim de exemplu sângele în sângele animalelor de jertfă (Exod 24.8) și mijlocitorul în Moise. Numai *garantul* nu exista atunci. Tocmai aceasta era problema primului legământ, căci numai un garant poate asigura existența legământului și împiedica ca legământul să eșueze.

²¹ În afara cadrului formal al vechiului legământ exista iertarea păcatelor pe baza harului și îndurării: David era vinovat de moarte conform Legii lui Moise, din cauza curviei cu Bat-Şeba și omorării lui Urie (2 Samuel 11.12-15). Însă el a avut parte de iertarea vinii sale și a avut voie să trăiască mai departe (Psalm 103.3).

întemeiază pe baza iertării păcatelor și prin aceasta dovedește că jertfa lui Hristos are rezultat definitiv.

15.4.2 Caracteristicile noului legământ (Ieremia 31.33,34)

33 „Pentru că acesta este legământul pe care-l voi încheia cu casa lui Israel după zilele acelea“, zice Domnul: „Voi pune Legea Mea înăuntrul lor și o voi scrie în inima lor. ...

34 Și nu va mai învăța fiecare pe aproapele său sau fiecare pe fratele său, zicând: «Cunoașteți pe Domnul», pentru că toți Mă vor cunoaște, de la cel mai mic al lor și până la cel mai mare al lor“, zice Domnul. „Pentru că le voi ierta nelegiuirea și nu-Mi voi mai aminti de păcatul lor“. (Ieremia 31.33,34)

Noul legământ este caracterizat prin două însușiri deosebite, care vor avea o consecință minunată pentru Israel:

1. Prima însușire o găsim în credincios: „Voi pune Legea Mea înăuntrul lor” (versetul 33) – natura nouă, pe care ei o vor avea atunci, va cunoaște, va dori și va face ceea ce corespunde voii lui Dumnezeu.
2. A doua însușire este pentru credincios: „Pentru că le voi ierta nelegiuirea și nu-Mi voi mai aminti de păcatul lor“ (versetul 34) – poporul Israel va primi iertarea păcatelor, Cât de impresionant, că acest popor vinovat, care odinioară a lepădat pe Mesia al lui, va avea parte de iertarea tuturor păcatelor lor!

Urmarea acestui fapt este că Israel va cunoaște pe Domnul: „... toți Mă vor cunoaște” (versetul 34). Atunci nu va mai fi ca astăzi, un „văl pe inima lor” (2 Corinteni 3.14,15); ci ei vor cunoaște pe Dumnezeu, după ce Îl vor fi privit pe Acela, „pe care L-au străpuns” (Zaharia 12.10; compară cu Apocalipsa 1.7). Atunci pământul „se va umple de cunoașterea gloriei Domnului, așa cum acoperă apele fundul mării” (Habacuc 2.14). Această cunoaștere a Domnului este binecuvântarea centrală a noului legământ. În privința aceasta trebuie ținut seama că aici „cunoașterea” nu înseamnă „să fii informat”. În limbajul biblic „a cunoaște” înseamnă mult mai mult. Cuvântul ebraic corespunzător înseamnă în Geneza 4.1 chiar „să ai părtașie unul cu altul”. Că Domnul cunoaște pe ai Săi, înseamnă nu numai că El știe totul despre ei, ci include și buna Lui plăcere și dragostea Lui pentru ei (vezi de exemplu Ioan 10.14,15). În cazul nostru cunoașterea Domnului are a face cu ascultarea, cu cunoașterea gloriei Sale, cu autoritatea Lui peste noi și drept urmare cu teama de Domnul.

15.4.3 Cu Israel sau cu „noi”? (Ieremia 31.31-33)

31 „Iată, vin zile“, zice Domnul, „când voi încheia un legământ nou cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda: **32** nu ca legământul pe care l-am făcut cu părinții lor, în ziua când i-am luat de mână ca să-i scot din țara Egiptului, legământ al Meu, pe care ei l-au rupt, deși Eu le eram soț“, zice Domnul. **33** „Pentru că acesta este legământul pe care-l voi încheia cu casa lui Israel“ (Ieremia 31.31-33)

Vechiul legământ de la muntele Sinai a fost încheiat cu poporul Israel. Așadar s-ar putea presupune că noul legământ ar fi încheiat cu noi creștinii, ca poporul nou al lui Dumnezeu. Însă nu este așa, ci noul legământ stă de asemenea în legătură cu poporul Israel, va fi însă încheiat cu el abia „la sfârșitul zilelor”. Deci noul legământ nu a fost încă ratificat. Acest fapt este probabil trecut cu vederea, cu toate că scrierile din Vechiul Testament și din Noul

Testament vorbesc foarte clar despre aceasta, și nici un loc din Scriptură nu spune că noul legământ ar fi încheiat cu Biserica (Adunarea).

Dimpotrivă, Ieremia 31.31-33 spune categoric că noul legământ va fi încheiat cu poporul Israel, și anume „cu *casa lui Israel* [cele zece seminții] și cu *casa lui Iuda* [cele două seminții]”. Acest loc este citat de scriitorul epistolei către Evrei în capitolul 8, și anume cu o formulare mai concretă: „Iată, vin zilele, ... când voi încheia, pentru *casa lui Israel* și pentru *casa lui Iuda*, un nou legământ ... Pentru că acesta este legământul pe care-l voi face casei [nu, *cu casa* – n. tr. cu regret în locul acesta în versiunile cunoscute în limba română nu este redat exact sensul cuvântului; compară cu Evrei 8.8; 10.16]) lui Israel după acele zile”. Când Ieremia descrie legământul cu Israel și Iuda se observă că de însușirile spirituale ale acestui legământ sunt legate de nedefăcut („Dacă legile [n. tr.: reguli, rânduieli] acestea vor pieri dinaintea Mea, zice Domnul”) cu existența națională a poporului și posedarea țării lui (Ieremia 31.36-40). Dumnezeu leagă aici nestrămutat această binecuvântare prin „Numele” Său cu rânduielile noului legământ. Este de asemenea uimitor, că în acest context este amintită „toată valea trupurilor moarte și a cenușii” (Ieremia 31.40). O astfel de expresie interzice deja o aplicare „spirituală” la un „Ierusalim ceresc”, are însă însemnătatea ei la un Ierusalim pământesc, care tocmai a fost eliberat după multe bătălii.

Dacă se citește Ieremia 31.31 s-ar putea deduce că noul legământ ar fi un legământ bilateral, două grupări ar încheia împreună un legământ. Însă în locul citat mai înainte din epistola către Evrei („... pe care-l voi face casei lui Israel”; Evrei 8.10), prin lipsa prepoziției „cu” (vezi n. tr.) dinaintea „casei lui Israel” arată clar, că totul pornește numai de la un partener: Dumnezeu este cel care acționează și Cel care dă, El este Acela care ia asupra Sa toate obligațiile. Israel este cel favorizat, cel care numai primește și nu trebuie să împlinească nici o obligație, deoarece legământul va fi fondat „casei lui Israel” pe baza harului necondiționat. De aceea în cazul noului legământ nu se poate vorbi nici despre o „înțelegere” comună. Deoarece totul vine de la Dumnezeu și depinde numai de El, acest legământ este pe deplin asigurat și nu poate să-și piardă puterea și să eșueze ca vechiul legământ. În același fel este valabil astăzi principiul harului și pentru noi creștinii, cu toate că legământul însuși va fi încheiat textual cu Israel și Iuda.

Deci acest nou legământ, așa cum am spus, este deja *întemeiat*, dar nu este încă *ratificat*. Fundamentul lui este pus: baza lui este sângele lui Hristos, pecetea lui este moartea lui Hristos și Mijlocitorul și Garantul lui este Hristos Însuși.

Primul legământ a fost încheiat cu Israel și nu cu Biserica (Adunarea), de aceea și al doilea legământ trebuie să se încheie cu Israel, conform profeției lui Ieremia. Faptul că va fi întemeiat un al doilea legământ dovedește că primul legământ nu mai putea continua să existe, ci este învechit. Cu acest argument trebuiau să fie convinși credincioșii iudei că prin Hristos au fost introduse binecuvântări minunate, care sub sistemul vechi al iudaismului nu erau posibile. Vechiul legământ este condamnat prin faptul că există un nou legământ. Acest mesaj era important în mod deosebit pentru iudei, deoarece focul prigoanei devenise prea fierbinte pentru ei și ei stăteau în pericol să se reîntoarcă înapoi la vechiul legământ, la iudaism.

Deci *noul* legământ nu putea fi încheiat cu Biserica (Adunarea), deoarece cu ea niciodată nu a fost încheiat un *vechi* legământ. În afară de aceasta atât Ieremia cât și epistola către Evrei mărturisesc că legământul va fi încheiat „cu casa lui Iuda și cu casa lui Israel” (versetul 31); ambele case sunt numite individual ca „parteneri de legământ”. De aceea este imposibil și lipsit de sens ca prin „Iuda” și „Israel” să se înțeleagă Biserica (Adunarea), deoarece Biserica este caracterizată clar prin unitate. În afară de aceasta cuvintele „părinții lor” se referă la părinții lui Israel și ai lui Iuda. Dumnezeu a scos pe strămoșii lui Israel și Iuda din Egipt (Evrei 8.9). Ei sunt „părinții” israeliților, respectiv ai poporului pe care noi astăzi îi denumim iudei, și nu „părinții” Bisericii. Dumnezeu are în vedere cu promisiunea noului legământ pe poporul Său pământesc, nu Biserica ca popor ceresc al Său.

Epistola către Evrei constată, că alături de poporul Israel astăzi este și o altă grupă de oameni, care stau cu Dumnezeu într-o relație deosebită: este vorba despre o familie de preoți²² (Evrei 2.10,11,17; 3.1 și versetele următoare; 10.19 și versetele următoare; 13.15,16). Lor le aparțin atât evreii care cred în Hristos, cât și noi, credincioșii dintre națiuni. Această familie de preoți poate savura²³ deja acum toate binecuvântările noului legământ. Ei sunt „tovarăși ai lui Hristos” (Evrei 3.14) și pot intra în prezența lui Dumnezeu, în Locul Preasfânt. În ceea ce privește poziția lor, ei sunt uniți cu Mijlocitorul noului legământ. Ei au fost deja, în sens spiritual, stropiți cu sângele Mielului de jertfă, al lui Hristos (Evrei 12.24). Prin credință ei au intrat în lucrurile mai bune și care rămân, care sunt rezultatul lucrării făcute de Hristos (Evrei 6.9; 7.19,22; 8.6; 10.34; 11.16). Ei au toate privilegiile noului legământ, deoarece ei sunt legați cu Acela, care a fondat legătura pe baza propriului Său sânge. Cu toate că legământul nu va fi încheiat cu noi, el este instituit de Dumnezeu în Hristos, și noi suntem incluși în El. Noi avem parte deja astăzi de iertarea păcatelor, noi am primit o natură nouă, Hristos a fost scris în inimile noastre, și noi avem voie să-l cunoaștem chiar într-un fel în care poporul Israel nu Îl va cunoaște.

Acestei familii de preoți îi aparține, așa cum am amintit, evreii care au crezut în Hristos, dar ei îi aparținem și noi creștinii credincioși dintre națiuni. Împreună alcătuim trupul lui Hristos, Biserica. Ea într-adevăr nu aparține noului legământ, este însă legată într-o relație mult mai strânsă cu Dumnezeu și Hristos decât va fi Israel sau credincioșii din timpul din urmă. Fiecare mădular al acestui trup este copil al lui Dumnezeu, care călăuzit prin Duhul poate spune „Ava, Tată!”. Noi alcătuim o comuniune cu Hristos (compară cu Evrei 3.14), „Cel întâi-născut între mulți frați” (Romani 8.29), și noi suntem poporul ceresc al lui Dumnezeu și am fost introduși în Locul Preasfânt din cer. Noi stăm fără îndoială pe baza noului legământ, a harului, prin aceea că sângele noului legământ (Matei 26.27; Marcu 14.24) a curs pentru noi, însă noi nu citim nimic despre faptul că noi stăm într-o relație de legământ față de Dumnezeu.

²² Aceasta este valabil și indiferent de faptul că în epistola către Evrei credincioșii niciodată nu sunt numiți preoți – chiar dacă ei fac slujbe preoțești -, ca să accentueze caracterul unic al lui Hristos. Ei sunt incluși și în locuri ca cel din capitoul 2.11 și 8.2. Hristos exercită această slujbă prin credincioși.

²³ Unii susțin părerea că Biserica ar trebui să stea deja sub noul legământ, căci altfel legământul nu ar fi de folos sau ar fi de prisos, dacă Biserica poate avea parte de binecuvântare și în afara legământului – aceasta înseamnă, dacă legământul nu ar fi încheiat cu noi creștinii. Acest argument își pierde puterea, dacă ne gândim, cui a fost adresată epistola către Evrei. Credincioșii evrei au presupus, că ei ar fi trebuit să devină lipsiți de ceva, dacă făgăduințele Vechiului Testament nu mai erau valabile pentru generația lor. De aceea scriitorul arată, că ei au primit binecuvântări mult mai mari, și le dovedește că ei posedau și binecuvântările noului legământ.

Atitudinea lui Dumnezeu față de om s-a schimbat în toate privințele pe baza legământului. Hristos a pus baza legitimă pentru ca Dumnezeu să poată privi acum pe om cu bună plăcere (Evrei 13.20,21). Acum putea fi îndepărtat zidul, zidul păcatului, care despărțea pe oameni de Dumnezeu: prin iertarea păcatelor. Și acum acești oameni sunt în stare să împlinescă Legea lui Dumnezeu, căci ea este scrisă pe inimile lor. „Răul” a fost îndepărtat, „ce este bun” a fost introdus. Aceasta este valabil și pentru noi, cu toate că legământul însuși nu a fost încheiat cu noi creștinii. Noi posedăm într-adevăr de asemenea binecuvântări ale noului legământ ca Israel, dar acestea nu sunt binecuvântările creștine caracteristice (compară cu Efeseni capitolele 1 și 2). Binecuvântările creștine tipice sunt binecuvântări de o altă natură, mai înaltă – binecuvântări în locurile cerești -, în timp ce binecuvântările noului legământ sunt binecuvântări care nu aparțin locurilor cerești, ci în mod deosebit sunt valabile pentru credincioșii Împărăției păcii de pe pământ.

Sunt binecuvântările noului legământ cerești sau pământești? Este de exemplu iertarea păcatelor o binecuvântare cerească sau una pământească? Unele binecuvântări au importanță atât pentru cer cât și pentru pământ și sunt identice pentru toți credincioșii tuturor timpurilor, chiar dacă ele sunt cunoscute în măsuri diferite. Iertarea păcatelor face parte din aceste binecuvântări. Noi vom savura binecuvântarea, respectiv efectul iertării păcatelor nu numai pe pământ, ci și în cer. Însă credincioșii, care vor intra în viață în Împărăția de o mie de ani, vor avea parte de iertarea păcatelor ca binecuvântare pământească.

Binecuvântările noului legământ nu aparțin binecuvântărilor deosebite din locurile cerești, cu toate că ele – în mod deosebit iertarea păcatelor – pun baza pentru binecuvântările cerești (vezi Efeseni 1.7). Mijlocitorul noului legământ a intrat ca Cel înviat „chiar în cer” (Evrei 9.24), și de aceea lucrurile cerești, ale căror modele au fost văzute în vechiul legământ, sunt acum deschise credinței. Perdeaua este sfâșiată, și de aceea noi „avem îndrăzneală să intrăm în Sfânta sfințelor prin sângele lui Isus, pe calea cea nouă și vie” (Evrei 10.19,20). Acolo noi suntem deja acum „cu orice binecuvântare spirituală în locurile cerești, în [și cu] Hristos” (Efeseni 1.3), acolo este partea noastră. Când noul legământ va fi încheiat cu Israel, atunci Marele Preot, care acum este ascuns pentru Israel, Se va întoarce din Sfânta Sfințelor înapoi pe pământ și acolo va introduce pe poporul Său în binecuvântările noului legământ.

15.4.4 Legământul veșnic (Evrei 13.20,21)

20 Iar Dumnezeul păcii, care L-a adus înapoi dintre morți prin sângele legământului etern pe Domnul nostru Isus, Păstorul cel mare al oilor, 21 să vă desăvârșească în orice lucrare bună, ca să faceți voia Lui, lucrând în voi ceea ce este plăcut înaintea Lui, prin Isus Hristos, căruia fie gloria în vecii vecilor! Amin. (Evrei 13.20,21)

În versetele acestea ne sunt prezentați „Dumnezeul păcii” și „Păstorul cel mare al oilor”. Înainte ca un suflet să poată cunoaște pe Dumnezeu ca „Dumnezeul păcii”, el trebuie să-L fi văzut negreșit mai întâi ca Dumnezeu judecății. Este o jignire a lui Dumnezeu, să vorbești despre pace, dacă cerințele Dumnezeului sfânt și drept au rămas fără răspuns, aceasta înseamnă, fără ca păcătosul să se recunoască ca pierdut și cu căință să se întoarcă la

Dumnezeu, pentru ca păcatele lui să poată fi iertate. Nici Dumnezeu nu poate avea pace cu păcatul și nici păcătosul nu poate avea pace cu Dumnezeu, atâta timp cât păcatul nu a fost îndepărtat.

Dumnezeul judecății a avut a face cu Domnul Isus la cruce. Acolo Domnul Isus a devenit locțiitorul nostru și purtătorul de păcate în locul nostru, acolo El a întâmpinat în judecată cerințele acestui Dumnezeu drept. În felul acesta problema păcatului a fost o dată pentru totdeauna rezolvată. Acum putea să fie făcută pace. Sângele pecetluiește faptul că judecata lui Dumnezeu asupra păcatelor noastre a venit pe capul Locțiitorului nostru la cruce. Prin aceasta noi suntem în stare să cunoaștem acum pe Dumnezeu ca „Dumnezeul păcii”. Dumnezeu a fost pe veci așa de satisfăcut și glorificat cu privire la păcat, că oricine crede în Hristos are parte de pace cu Dumnezeu. Dumnezeu ca „Dumnezeul păcii” a adus la viață dintre morți pe Domnul Isus Hristos, „Marele Păstor al oilor”. Prin aceasta El a confirmat, că El a primit lucrarea lui Hristos, care a ispășit păcatul și El Însuși a fost glorificat. Dacă Dumnezeu nu ar fi înviat pe Hristos sau El nu ar fi astăzi Dumnezeuul păcii, aceasta ar însemna că sângele Fiului Său preaiubit nu ar fi fost suficient.²⁴

După ce Păstorul cel bun a făcut lucrarea Sa la cruce (compară cu Ioan 10.11), El a luat slujba Sa de „Marele Păstor al oilor” (Evrei 13.20²⁵), ca să hrănească turma, s-o îngrijească și s-o păzească și s-o ducă la glorie. Și aici vedem iarăși Persoane divine la lucru pentru bunăstarea credincioșilor. Nu este vorba numai de slujba de păstor a Domnului Isus pentru noi – oricât de mare ar fi aceasta -, ci și de faptul că El duce turma la glorie. Faptul că noi cunoaștem aceste relații minunate, ar trebui să aibă deja astăzi efect asupra vieții noastre: ele ar trebui să ne conducă la părtășia cu Dumnezeu și să lucreze ca noi să facem cu bucurie voia Sa. Pentru aceasta Dumnezeu lucrează ca „Dumnezeul păcii”, care a asigurat totul pentru noi, în sufletele celor ce sunt ai Săi. Și prin cine? Prin Isus Hristos, „Marele Păstor al oilor”. Dacă noi cunoaștem pe Dumnezeu ca „Dumnezeul păcii”, El lucrează „prin Isus Hristos” în cei care sunt ai Lui („lucrând în voi”; versetul 21), pentru ca El să poată avea bucurie de ei. Dumnezeu a „împlinit” toate premisele, pentru ca El să poată avea bucurie de noi, deoarece noi facem lucrările care sunt conform voii Sale („... ceea ce este plăcut înaintea Lui”; versetul 21): pe de o parte prin sângele lui Hristos El a pus baza relației noastre cu El, după aceea El a înviat pe marele Păstor pentru noi, și acum El lucrează prin El (Marele Păstor) în noi. Și numai când noi suntem adânc impresionați de Hristos vom face ceea ce este plăcut lui Dumnezeu. Putem citi oricât de multe cărți creștine și asculta prelegeri creștine: schimbarea va avea loc la noi abia atunci și noi vom face abia atunci ceva ce este plăcut lui Dumnezeu, când suntem impresionați de Hristos și umpluți cu El.

În acest context vorbește scriitorul epistolei către Evrei despre noul legământ.

²⁴ Acest verset este singurul indiciu direct în această epistolă referitor la învierea Domnului nostru; el arată felul în care apare la lumină glorificarea lui Dumnezeu.

²⁵ Pe de altă parte grija pentru turma lui Dumnezeu I-a fost încredințată și de Dumnezeu; cu siguranță aceasta face aluzie la legătura cu învierea.

Epistola către Evrei vorbește mult despre relațiile lui Dumnezeu cu omul, despre vechiul legământ, despre noul legământ și binecuvântările lui, despre Mijlocitor, despre Garant, despre testament. La sfârșitul acestei epistole ea se referă încă o dată prin expresia „sângele legământului *veșnic*” (Evrei 13.20) la tema legământului. Aici desigur este vorba despre același sânge, care este și baza *noului* legământ. Cu toate acestea aici este vorba de ceva mult mai cuprinzător: scriitorul folosește cuvântul „legământ” într-un sens general²⁶; el exprimă cum a fost creată o relație cu Dumnezeu. Cuvântul „veșnic” este unul din cuvintele cheie în epistola către Evrei. Existau legăminte *limitate în timp* pe pământ și ele vor fi și în viitor.²⁷ Însă legământul *veșnic* descrie condițiile relației noastre cu Dumnezeu, care sunt *veșnice*. Ele își au originea în planul lui Dumnezeu și merg înapoi până la veșnicia dinainte de timp, într-un timp în care Fiul era gata să facă voia lui Dumnezeu: „Iată, Eu vin (în sulul cărții este scris despre Mine) ca să fac voia Ta, Dumnezeule” și: „... Tu Mi-ai întocmit un trup” (Evrei 10.7,5).

Când scriitorul epistolei către Evrei vorbește aici despre legământ, atunci el se referă și la relațiile pe care le aveau și le au Persoanele Dumnezeirii între Ele. *Tatăl* a întocmit planul. *Fiul* „prin *Duhul veșnic* S-a oferit pe Sine Însuși jertfă fără pată lui *Dumnezeu*” (Evrei 9.14) și prin aceasta a îndeplinit planul *Tatălui*. Apoi *Duhul Sfânt* a fost trimis de *Tatăl* să ne dea mărturie despre mântuirea înfăptuită prin *Hristos* (Evrei 10.15) și să lucreze în noi nașterea din nou și toate celelalte. Cu privire la „împărțirea sarcinilor” desigur nu trebuie să gândim că Persoanele Dumnezeirii Își atribuie sarcini una alteia sau că ele trebuiau să dea asigurarea una alteia printr-un tratat de alianță. Deoarece aceste lucruri aparțin planului *veșnic* al lui Dumnezeu, ele sunt neschimbătoare, și prin sângele lui Hristos ele sunt asigurate pentru veșnicie. În aceasta constă garanția pentru binecuvântarea omului.

Deci Dumnezeu are relații minunate, neschimbabile cu ai Săi. Ele își produc efectul asupra tuturor familiilor celor răscumparați de-a lungul tuturor timpurilor și pe parcursul veșniciei vor aduce binecuvântare atât în cer cât și pe pământ. Acest legământ nu este temporal și niciodată nu se poate învechi, așa ca primul legământ. Nimic nu poate schimba aceste lucruri, nimic nu poate duce pe Domnul Isus iarăși înapoi în moarte sau să micșoreze capacitatea Sa de a fi Marele Păstor. Binecuvântarea acestei relații înseamnă că gloria, dreptatea, sfințenia și dragostea lui Dumnezeu stau pregătite acum pentru noi. Credincioșii Îl cunosc acum ca „Dumnezeul păcii”, a cărui atitudine față de ei în toată veșnicia este pace. Această pace durează veșnic pentru că ea a fost făcută „prin sângele crucii Lui” (Coloseni 1.20) și se bazează pe lucrarea făcută de Hristos. Lucrarea Lui nu numai a revelat un har care rămâne veșnic, ci ea a pus și baza pentru o „dreptate veșnică” (Daniel 9.24). În afară de aceasta ea a îndepărtat pentru totdeauna păcatele noastre. Dumnezeu a fost glorificat și planurile Lui au fost împlinite. De aceea sângele legământului este o dovadă a dragostei lui Dumnezeu față de

²⁶ Asemănător găsim aceasta de exemplu la noțiunea „lege” în epistola către Romani (în mod deosebit capitolul 7).

²⁷ Aceste legăminte limitate în timp sunt alături de vechiul legământ, de exemplu, și noul legământ precum și legământul cu Avraam și legământul cu David în Împărăția de o mie de ani. Delimitarea în timp constă aici în delimitarea la sfârșitul acestei Împărății, când prima creație va dispărea și legămintele își vor pierde importanța lor (vezi § 22.22).

păcătos, dar și un semn al judecății Sale asupra păcatului și o dovadă a dreptății și maiestății Sale.

15.5 Sângele noului legământ

15.5.1 „... acest pahar este noul legământ” (1 Corinteni 11.25)

*Acest pahar este **noul legământ** în sângele Meu: faceți aceasta, ori de câte ori beți, spre amintirea Mea (1 Corinteni 11.25).*

Între paharul de la masa Domnului și noul legământ este o legătură așa de strânsă, că paharul este denumit „noul legământ” (versetul 25; compară cu Luca 22.20). Prin această afirmație Domnul Se referă la Exod 24.8²⁸, unde baza pentru primul legământ a fost pecetluită cu sânge de tauri. Poporul a promis că va fi ascultător și va face „toate cuvintele pe care le-a spus Domnul” (Exod 24.3). După aceea Moise a stropit poporul cu sângele legământului – un semn, că poporului în caz de ascultare nu numai i s-a făgăduit binecuvântare, ci și în caz de neascultare îl amenința judecata (Exod 24.5-8). Cât de mult a trebuit poporul Israel să experimenteze acest adevăr! Dar cu toată neascultarea și vina poporului, Domnul Isus Se referă prin cuvântul „nou” la un nou legământ spre iertarea păcatelor: „... voi încheia un legământ nou ... Pentru că le voi ierta nelegiuirea” (Ieremia 31.31-34). Vechiul legământ, care nu putea îndepărta păcatele poporului, trebuie deci să facă loc unui legământ nou.

La instituirea Cinei Domnul Isus a revelat ceea ce profetul Ieremia nu putea ști: El a arătat pe ce se va sprijini noul legământ – pe propriul Lui sânge, aceasta înseamnă pe jertfa Sa, pe care El murind pe cruce o va aduce lui Dumnezeu. Acest legământ nou va fi încheiat în viitor cu casa lui Israel, este însă, în contrast cu vechiul legământ, instituit pe principiul harului și întemeiat pe sângele lui Isus cu eficacitatea lui desăvârșită înaintea lui Dumnezeu.

Cum stau lucrurile cu noul legământ astăzi în veacul Bisericii? Mijlocitorul legământului, Hristos, a vărsat sângele Său și prin aceasta a pus baza pentru acest legământ. Prin sânge legământul este confirmat și de neschimbat instituit înaintea lui Dumnezeu. Hristos S-a înălțat la cer și noi avem sângele legământului, suntem una cu El și avem parte la binecuvântările care sunt legate de Persoana Sa și de poziția Sa. Acestea le aparțin și toate binecuvântările noului legământ. În timp ce Israel așteaptă încă împlinirea textuală a promisiunii noului legământ, noi avem deja binecuvântările pe care le conține noul legământ. Când Biserica la Masa Domnului ia paharul, ea se gândește la sângele noului legământ, deoarece el este *baza* pentru toate binecuvântările. Binecuvântările pentru Biserică (Adunare) depășesc cu mult binecuvântările pe care le va primi cândva Israel în legătură cu acest legământ nou. Concluzia unora, că noi nu avem nevoie să luăm Cina, dacă noul legământ nu ar fi *încheiat* cu noi, este total nejustificată.

Cine argumentează că legământul este încheiat cu fiecare la care este *aplicat* sângele legământului, trebuie în mod necesar să includă în noul legământ și pe toți credincioșii

²⁸ „Și Moise a luat sângele și a stropit pe popor și a zis: ,Iată sângele legământului pe care l-a făcut Domnul cu voi, potrivit tuturor acestor cuvinte.’”

Vechiului Testament, precum și pe credincioșii din timpul necazului și pe credincioșii dintre națiuni în timpul Împărăției păcii, căci toți aceștia au fost mântuiți numai pe baza aceluiasi sânge. Desigur nimeni nu va susține părerea că noul legământ va fi încheiat retroactiv și cu credincioșii care stăteau sub vechiul legământ. Însă că și ei au fost mântuiți numai pe baza sângelui noului legământ, desigur nimeni nu va contesta.

15.5.2 „... noul legământ în sângele Meu” (1 Corinteni 11.25)

Acest pahar este noul legământ în sângele Meu: faceți aceasta, ori de câte ori beți, spre amintirea Mea (1 Corinteni 11.25)

Când suntem adunați la Masa Domnului și luăm paharul, ne amintim de sângele Lui prețios. El este sângele „noului legământ, cel care se varsă pentru mulți spre iertarea păcatelor” (Matei 26.28). Domnul Isus a dat sângele Său nu numai pentru Israel, ci și pentru noi (Efeseni 2.13).

Jertfele în vechiul legământ, sângele nenumăratelor animale, nu a putut să îndepărteze nici un păcat; aceasta o poate face numai sângele lui Hristos (Apocalipsa 1.5). Permanent la jertfele din vechiul legământ era amintirea, că păcatul era încă prezent, „pentru că este imposibil ca sângele de tauri și de țapi să înlăture păcatele” (Evrei 10.4). Aceste jertfe puteau numai să îndrepte privirea spre Cel care urma să vină și să înfăptuiască lucrarea de ispășire. Sângele noului legământ dimpotrivă înseamnă har neîngrădit și iertare de păcat, căci el a fost „vărsat pentru mulți spre iertarea păcatelor” (Matei 26.28). Nu numai lui Israel, ci și națiunilor trebuia să li se ofere harul. Credincioșii din timpul harului au deja astăzi iertarea păcatelor: „Vă scriu, copiilor, pentru că păcatele vă sunt iertate pentru Numele Lui [al Fiului]” (1 Ioan 2.12). Israel urmează să primească iertarea păcatelor, și anume în legătură cu binecuvântările noului legământ. Acest legământ va fi încheiat cu ei în Împărăția de o mie de ani, după restaurarea lor națională (vezi în mod deosebit Matei 26.26-29).

15.5.3 Revelarea gloriei (Luca 22.19,20)

19 Și, luând pâine, a mulțumit, a frânt și le-a dat, spunând: „Acesta este trupul Meu care se va da pentru voi; ... 20 Acest pahar este noul legământ în sângele Meu, care se va vărsa pentru voi (Luca 22.19,20).

Când serbăm Masa Domnului, gloria Lui, caracterul Lui ales stă în centru. Prin pâine ni se amintește de trupul lui Hristos, în care El a fost aici pe pământ și în care El a prezentat pe pământ într-un mod așa de impresionant gloria lui Dumnezeu. Cândva această glorie va umple ambele sfere, cea pământescă și cea cerească. În afară de aceasta la Masa Domnului ne amintim de trupul pe care El Și l-a câștigat: Biserica (Adunarea), trupul Său, prezintă astăzi pe pământ gloria Sa prin vase slabe.

Prin pahar ni se amintește de sângele Domnului, de moartea Sa; totodată acest pahar este garanția („... noul legământ în sângele Meu”; versetul 20) că gloria divină, noua Sa ordine, va deveni vizibilă pe pământ, atunci când noul legământ va fi încheiat în Împărăția de o mie de ani; însă Duhul lui Dumnezeu vrea să facă vizibilă deja astăzi în noi aceeași glorie. Sângele

acelui Isus din Nazaret nu a avut valoare nici în ochii conducătorilor iudei și nici în ochii deținătorilor puterii romane. Însă pentru Dumnezeu amintirea morții Hristosului Său este mai prețioasă decât orice, și de asemenea și noi, care prin Duhul Sfânt avem ochi deschiși, vedem această scumpătate prețioasă. În afară de aceasta, puterea acestui sânge este inatacabilă.

Noi luăm pâinea și paharul ca o comunitate de oameni care cunoaște această taină divină despre valoarea morții lui Hristos în mijlocul unei lumi vrăjmașe. Așa cum atunci marii preoți, precum și Pilat și Irod au disprețuit sângele prețios al lui Hristos, tot așa îl disprețuiește lumea astăzi. Însă Dumnezeu poate intra într-o relație cu totul nouă numai cu aceia care deja acum au fost curățiți prin acest sânge al noului legământ și sunt legați cu Mijlocitorul acestui nou legământ, cu Hristos Însuși. Ei constituie o nouă părtășie de adoratori, care preamăresc pe Dumnezeu pentru jertfa Fiului Său.

La frângerea pâinii împărtășim cu alții bucuria părtășiei cu Domnul nostru. Oștiri de îngeri văd cum Dumnezeu a realizat deja astăzi în mijlocul vechii creații o parte din noua creație (Efeseni 3.10). Satan și demonii lui trebuie să privească fără putere, cum se revelează gloria lui Dumnezeu în oameni slabi. Credincioșii găsesc motivul adorării aduse de ei în moartea lui Hristos; ei preamăresc valoarea ei, atunci când binecuvântează paharul, aceasta înseamnă, mulțumesc pentru el, care vorbește despre sângele vărsat al lui Hristos. Conștienți fiind de a fi făcuți una cu acest Hristos mort și înviat și în El să stai înaintea lui Dumnezeu pe o bază total nouă, noi mulțumim lui Dumnezeu pentru jertfa Fiului Său preaiubit, în care Dumnezeu nu a găsit nimic altceva decât glorie și bucurie.

15.5.4 Ce este vechi a trecut (Evrei 8.13)

Prin aceea că zice „nou”, a făcut vechi pe cel dintâi; iar ce este învechit și îmbătrânit este aproape de dispariție (Evrei 8.13).

Faptul că există un *nou* legământ, înseamnă totodată că ceva *vechi* a încetat să existe: vechiul legământ, da, iudaismul s-a încheiat. Chiar dacă noul legământ nu a fost încheiat, totuși sângele, care constituie baza viitorului legământ, a fost vărsat. Acest mesaj putea deja să fie vestit, și pe această bază Dumnezeu poate și astăzi să binecuvânteze deja. O dată cu sfârșitul vechiului legământ s-a terminat și relația omului natural, a omului în carne, cu Dumnezeu. Dumnezeu a pus la încercare pe iudei ca reprezentanți ai omului natural, ca să vadă dacă omul prin el însuși va trăi după etalonul lui Dumnezeu și va corespunde cerințelor Sale. Cu sfârșitul vechiului legământ s-a terminat și relația omului cu Dumnezeu; ea era dependentă de dreptatea omului, de ascultarea față de Legea lui Dumnezeu. De asemenea și relația de orice natură între om și Domnul, așa cum El a trăit aici pe pământ, s-a terminat. Trupul Său, ca Cel mort, a fost dat ca hrană. Aceasta însemna pe de o parte, că între omul în carne și Dumnezeu nu mai era nici o legătură, și pe de altă parte, că mântuirea era înfăptuită și era posibilă iertarea păcatelor.

15.5.5 „... până vine El” (1 Corinteni 11.26)

*Pentru că, ori de câte ori mâncați pâinea aceasta și beți paharul, vestiți moartea Domnului, **până vine El** (1 Corinteni 11.26).*

În 1 Corinteni 11 ne este prezentată Masa Domnului ca masă de amintire, dar noi sărbătorim masa Domnului și „*până va veni El*” (versetul 26). În general noi legăm aceste cuvinte ale Domnului – și aceasta în mod corect – cu răpirea Bisericii în cer, unde aceste semne nu vor mai fi necesare. Însă când ne gândim noi vreodată la ce importanță are Cina cu privire la a doua fază a venirii Domnului, la arătarea Lui publică? Noi serbăm Cina nu în primul rând pentru noi înșine sau pentru că noi nu suntem încă în cer. Nu, noi o serbăm pentru El, deoarece El nu S-a întors încă pe pământ, unde El în Împărăția de o mie de ani²⁹ va bea din nou din rodul viței (Matei 26.29; vezi § 22.6). Pâinea vizibilă și „hrănitore” și vinul prezintă simbolic un lucru clar: gloria lui Dumnezeu a fost revelată pe pământ în viața și moartea Domnului Isus, și ea va fi revelată din nou la revenirea lui Hristos.

15.5.6 „... când îl voi bea cu voi nou” (Matei 26.29)

*Dar vă spun că de acum nicidecum nu voi bea din acest rod al viței, până în ziua aceea **când îl voi bea cu voi nou, în Împărăția Tatălui Meu** (Matei 26.29).*

Când Mesia a sărbătorit pentru ultima dată sărbătoarea Paștelui cu rămășița mică a lui Israel, ucenicii Săi, El a întrerupt toate legăturile cu pământul. El voia: „de acum nicidecum nu voi bea din acest rod al viței”, însă a îndreptat atenția ucenicilor spre viitor, când ei vor fi tovarăși ai fericirii Lui și vor bea cu El vinul bucuriei nou, da, nu numai ei, ci și mulți alții împreună cu El. Fără ca acești alții să fie descriși mai detaliat, cuvintele Domnului arată că alături de israeliți și alți oameni vor avea parte efectele minunate și urmările morții Sale, căci sângele a fost clar „*vărsat pentru mulți*” (Matei 26.28).

Sângele noului legământ este nu numai pentru Israel; el este pentru toți sfinții: pentru sfinții Vechiului Testament, înainte ca Israel să existe ca popor, pentru credincioșii iudei, pentru creștini, pentru națiunea Israel în Împărăția de o mie de ani, pentru credincioșii dintre națiuni în Împărăția de o mie de ani. Sângele noului legământ este prin urmare și pentru toți aceia care nu stau sub noul legământ; aceasta înseamnă că credinciosul poate fi mântuit numai pe baza sângelui vărsat al lui Hristos – independent de faptul dacă el este dintre națiuni sau din Israel, dacă aparține Bisericii sau Împărăției de o mie de ani. Moartea lui Hristos a rupt-o definitiv cu trecutul; în moartea Sa au fost puse bazele noului legământ, și ea aduce iudeilor și păgânilor în același fel iertarea necondiționată a păcatelor.

În Împărăția de o mie de ani Dumnezeu se va îndrepta iarăși spre Israel, potrivit promisiunii Sale și harului Său, și va împlini promisiunea din Ieremia 31.31 și versetele următoare. Atunci

²⁹ Este vorba de latura cerească a Împărăției de o mie de ani și în cazul vinului despre bucuria spirituală pentru poporul Său și de pământul reînnoit.

și națiunile pământului vor cunoaște binecuvântările noului legământ cu Israel, cu toate că legământul nu va fi încheiat cu ele.

15.5.7 Grupe diferite

Vedem aici pe ucenici în mod împătrit ca grupe de credincioși în legătură cu Domnul.

15.5.7.1 Ucenicii, legați cu Domnul pe pământ

Mai întâi îi vedem pe ucenici ca doisprezece ucenici, care trei ani și jumătate L-au însoțit pe Domnul. Când Domnul a spus: „de acum nicidecum nu voi bea din acest rod al viței” (Matei 26.29), El a arătat că legătura prezentă va fi total întreruptă și față de ucenici. Însă această legătură va fi reînnoită într-un mod cu totul deosebit: în Împărăția Tatălui Său.

„Împărăția Tatălui” este o expresie caracteristică în evanghelia după Matei, la fel cum este și expresia „Împărăția cerurilor”. Prin aceasta este vorba de partea „mai înaltă”³⁰ și în mod deosebit cerească a Împărăției, așa cum ea ne este explicată în Matei 13 în tălmăcirea pildei despre neghină și grâu. Acolo citim cum Fiul Omului va trimite pe îngerii Săi și ei vor aduna din Împărăția Sa toate prilejurile de poticnire și cum „cei dreپți vor străluci ca soarele în Împărăția Tatălui lor” (Matei 13.43). Aceasta este partea „mai înaltă” a Împărăției, în mod deosebit partea cerească. Aici este cunoscut *Tatăl*, precum și dragostea Sa, harul Său, iertarea Sa, purtarea Sa de grijă, și așa mai departe. De aceea și așa-numita rugăciune *Tatăl nostru* vorbește despre Împărăția *Tatălui*. În expresia „Împărăția *Fiului Omului*” accentul se pune pe menținerea domniei și dreptății.

Numai în Matei 26.29, unde Domnul vorbește despre Sine Însuși, se spune: „... în Împărăția Tatălui *Meu*”; în Matei 13.43 dimpotrivă, unde Domnul spune pilda despre ogor, se spune: „... în Împărăția Tatălui *lor*”. În Împărăția Tatălui „Său” și „al lor” Hristos va avea iarăși părtașie cu ucenicii Săi și ei cu El, dar într-un mod nou mai binecuvântat. Ce părtașie va fi aceasta: ei cu El, El cu ei, El cu *Tatăl*, ei cu *Tatăl lor*, care este și *Tatăl Lui*! Nu este acesta un loc fericit? Nu este aceasta o părtașie familiară fericită? Domnul renunță la părtașia pe care El a avut-o până atunci cu ucenicii Lui, ca să facă lucrarea de ispășire și pentru ei. Acum El așteaptă așa cum așteaptă și ucenicii Lui să reînnoiască această părtașie într-un loc mai bun în lumea mai frumoasă a Împărăției de o mie de ani, unde părtașia cu Domnul va fi mai intimă decât a fost în timpul când El era aici pe pământ. Prin aceste cuvinte Domnul ne lasă să aruncăm o privire în inima Lui plină de dragoste.

³⁰ Vorbim aici despre o parte „mai înaltă” a Împărăției, deoarece în timpul Împărăției de o mie de ani poziția credinciosului din „Împărăția Tatălui” – aceasta este partea „mai înaltă” și „cerească” a Împărăției – va fi mult mai înaltă decât poziția credinciosului de pe pământ (compară Apocalipsa 21.9 și versetele următoare cu Ezechiel capitolele 40-48).

15.5.7.2 Ucenicii ca reprezentanți ai rămășiței lui Israel

În al doilea rând ucenicii reprezintă rămășița lui Israel. Această rămășiță a fost păstrată³¹ pe parcursul celor patru sute de ani de tăcere, care sunt cuprinși între Vechiul și Noul Testament. După răpirea Bisericii va fi în timpul necazului cel mare o rămășiță din Israel, care va avea aceleași însușiri de caracter ca și ucenicii de atunci.³² Cu acești credincioși va bea Domnul iarăși din rodul viței (Matei 26.29), după reîntoarcerea Sa triumfală pe pământ, când El îi va avea cu totul pentru Sine. Domnul va fi atunci la ei într-o cu totul nouă însușire, într-un caracter cu totul nou: El nu va mai fi ca Omul lepădat, așa cum a fost cu două mii de ani în urmă, ci ca Omul glorificat va bea din rodul viței. Priviți ca parte a rămășiței, acei iudei credincioși priviți din punct de vedere moral sunt ca să zicem așa urmașii acelei părtașii din odaia de sus.

15.5.7.3 Ucenicii ca nucleu al unei părtașii noi

În al treilea rând ucenicii sunt și nucleul unei părtașii noi, care a fost constituită prin venirea Duhului Sfânt după moartea, învierea și înălțarea la cer a Domnului. În timpul cât Domnul lipsește pe pământ această părtașie are privilegiul deosebit să anticipeze sărbătoarea unei creații eliberate, când Împărăția va fi ridicată. În prima zi a săptămânii ucenicii sunt adunați laolaltă să frângă pâinea și să bea vin, și prin aceasta exprimă până la venirea Domnului ce înseamnă moartea Sa. Această activitate este pe deplin liberă de formalitate, monotonie sau liturgie, căci Domnul Însuși, chiar dacă nu este prezent cu trupul, este prezent prin Duhul Său, așa cum El a făgăduit (Ioan 14.16-18). Într-un anumit sens prin aceasta ei iau parte cu El la masă deja în timpul de acum. Ei iau paharul noului legământ, care a fost ratificat prin sângele Domnului. „Paharul binecuvântării” (1 Corinteni 10.16) exprimă cu această ocazie ce este în inima lui Dumnezeu și ce poziție ocupă Domnul Isus față de ai Săi. Paharul arată dragostea lui Dumnezeu în mod deosebit: Dumnezeu a dat pe Hristos, și Hristos a dat sângele Său, ca să ne posede și să ne poată binecuvânta. Dumnezeu nu vrea în primul rând să întâmpine necazul omului, ci să arate ce este în inima Sa.

Într-un anumit sens din cauza aceasta și noi creștinii credincioși suntem urmașii direcți ai acelei părtașii din odaia de sus.

15.5.7.4 Gust anticipat cu privire la Împărăția viitoare

În al patrulea rând ucenicii primesc un „gust anticipat” al Împărăției viitoare; da, ea există deja, dar numai în ascuns: în inimile lor. Pretutindeni unde astăzi este recunoscută domnia lui Hristos există Împărăția lui Dumnezeu în forma ei tainică. Și în creștinii adevărați sunt deja prezente toată „dreptatea și pacea și bucuria în Duhul Sfânt” – caracteristicile Împărăției conform cu Romani 14.17. Ei sunt deja acum „strămutați în Împărăția Fiului dragostei Sale (a Tatălui)” (Coloseni 1.13). Hristos este iubit așa de deplin nu numai de Tatăl, ci El este și

³¹ Așa se spune de exemplu despre Natanael: „Iată, cu adevărat, un israelit în care nu este viclenie” (Ioan 1.47).

³² Ei nu vor cunoaște nici poziția „în Hristos” și nici nu vor avea Duhul Sfânt locuind în ei. La fel de puțin vor ști despre lucrarea de mântuire făcută pentru ei, însă ei vor avea dragoste pentru Mesia al lor.

subiectul dragostei lor; aceasta este taina dăruirii lor față de Împăratul, până la arătarea Lui, când Împărăția, în care credincioșii sunt strămutați deja astăzi, va exista nu numai în forma ei tainică, ci va fi văzută de *toți* oamenii.

Israel trebuie să aștepte „timpul de îndreptare” (Evrei 9.10) și binecuvântările „bunurilor viitoare” (Evrei 9.11), căci abia la arătarea Sa Domnul Isus va întâmpina pe poporul Său literalmente ca adevăratul Melhisedec (Psalm 110), Împăratul *păcii* și Împăratul *dreptății*. Ucenicii dimpotrivă ca rămășița credincioasă a poporului au avut dreptul să aibă parte deja atunci de aceste binecuvântări și de Împărăția lui Dumnezeu, care „nu este mâncare și băutură, ci *dreptate* și *pace* și bucurie în Duhul Sfânt” (Romani 14.17). În mod asemănător și pentru noi a început deja *slujba* noului legământ, căci noi cunoaștem deja astăzi slujba Domnului ca adevăratul Aaron, care Se folosește pentru noi (Evrei 4.14 și versetele următoare), și slujba Domnului ca adevăratul Melhisedec, care ne dă pâine și vin (compară cu Geneza 14.18). Vinul arată spre bucuria din Împărăția de o mie de ani și pâinea la Domnul Isus Însuși (Ioan 6.51), atunci când El hrănește spiritual poporul Său cu Sine Însuși. Noi avem voie astăzi să ne „hrănim” deja din El (Ioan 6.56) și avem voie să savurăm deja astăzi bucuria Împărăției (Romani 14.17).

Îndreptarea propriu-zisă și deplină a poporului Israel începe abia când va fi încheiat noul legământ cu „casa lui Israel” și cu „casa lui Iuda” (Evrei 8.8). Ucenicilor atunci și nouă astăzi Domnul Isus nu ne iese în întâmpinare venind *din* Locul Preasfânt, așa cum El va face cândva la Israel (Psalm 110; Geneza 14.18). Nu, noi, cei care credem în Hristos, avem deja astăzi intrare liberă *în* Sfânta Sfintelor (Evrei 10.19). De aceea ucenicii în vremea aceea nu mai trebuiau să aștepte „lumea locuită care va veni” (Evrei 2.5) cu „bunurile ei viitoare” (Evrei 9.11; 10.1). Ei aveau voie să aibă deja atunci un gust anticipat despre ceea ce va veni, când adevăratul Melhisedec va ieși în întâmpinarea poporului cu pâine și vin. Și noi avem voie să avem parte împreună cu ucenicii de acest gust anticipat, deoarece noi prin sângele lui Isus – sângele noului legământ – „avem îndrăzneală să intrăm în Locul Preasfânt ... pe calea cea nouă și vie” (compară cu Evrei 10.19,20).

Evanghelia după Matei nu caracterizează pe ucenici ca „Biserică”, ca „trup” al lui Hristos, așa cum face de exemplu prima epistolă către Corinteni. În această evangheligie a Împăratului și a Împărăției ucenicii sunt realmente elevi, aceasta înseamnă, ei sunt văzuți aici într-un caracter dublu: ca ucenici în raport cu Învățătorul lor și ca sclavi în relația cu Domnul lor (Matei 10.24,25; 23.10). Când Împăratul Își ia rămas bun de la ei și călătorește „în afara țării” (compară cu Matei 25.15), El le dă semne minunate, care vor mângâia inimile lor în timpul cât El va lipsi: pâinea, care arată spre trupul Lui dăruit, la moartea Sa, care constituie baza pentru toate binecuvântările făgăduite, și paharul, care arată spre sângele noului legământ, care în viitor va crea posibilitatea unei sărbători, la care El din nou va bea împreună cu ei din rodul viței în Împărăția Tatălui Său (Matei 26.29).

Ce mângâiere era această făgăduință pentru ucenici, când ei se adunau laolaltă, ca să serbeze Cina; când erau triști, pentru că Domnul lor preaiubit era plecat; când se întrebau, cât va dura până când El Se va întoarce, deoarece toate în jurul lor evoluau împotriva Împărăției Sale: apoi li se amintea prin pahar că moartea Lui era garanția pentru un viitor minunat într-o

ordine nouă, un nou legământ, a cărui binecuvântare va deveni realitate pentru poporul lui Dumnezeu și prin aceasta pentru întreaga creație. Dușmanii pot să amenințe afară, însă Marele Împărat are ultimul cuvânt. S-ar putea să mai dureze, și evenimentele mondiale pot fi catastrofale – cu toate acestea viitorul este sigur în mâna Sa, căci „timpul îndreptării” (Evrei 9.10) și „timpurile de restabilire a tuturor lucrurilor” (Faptele Apostolilor 3.21) vor veni potrivit promisiunilor lui Dumnezeu.

15.5.8 Nu este noul legământ deja în vigoare?

Această întrebare și-o pun mulți pe baza remarcii Domnului: „Acest pahar este noul legământ în sângele Meu” (Luca 22.20), căci sângele, pe care Hristos l-a dat, era realmente sângele noului legământ. Cu toate acestea noul legământ nu putea fi încheiat în momentul când Domnul a rostit aceste cuvinte, căci sângele legământului nu era încă vărsat. Și la fel de puțin se poate deduce din faptul că Pavel citează acest verset în 1 Corinteni 11.25, că noul legământ ar fi intrat în vigoare. El va intra în vigoare abia atunci când aceia, cu care el va fi încheiat, îl vor accepta.

Cuvântul în limba greacă *diathēkē* poate fi tradus atât prin „legământ” cât și prin „testament”. Cu toate acestea din Evrei 9.17³³ printr-o traducere într-adevăr concordantă³⁴, dar falsă, de „legământ” în loc de „testament” nu se poate trage concluzia că noul legământ ar fi intrat în vigoare odată cu moartea lui Hristos. Un testament devine valabil abia cu moartea celui care lasă moștenirea, însă în contrast cu aceasta un legământ nicidecum nu necesită – așa cum dovedesc toate legămintele Vechiului Testament – moartea celui care a încheiat legământul, ca să poată intra în vigoare.

Vechiul legământ era un legământ al faptelor. El a fost încheiat cu Israel și sfințit cu sânge (Evrei 9.18), semnul morții pentru acela care îl va încălca. Și noul legământ va fi încheiat cu Israel, dar sângele, care stă în legătură cu noul legământ, este sângele lui Hristos și el este baza iertării păcatelor. Pe baza noului legământ israeliților li se va scrie Legea pe inimile lor (Ieremia 31.33), și ei vor primi cunoașterea Domnului precum și iertarea păcatelor. Noi creștinii credincioși avem aceste binecuvântări deja astăzi pe aceeași bază a sângelui lui Hristos, însă noi o avem într-o măsură mult mai bogată, fără ca noi să stăm într-o relație de legământ cu Dumnezeu. În afară de aceasta nouă creștinilor nu ni se va scrie *Legea* pe inimile noastre, ci *Hristos* Însuși (2 Corinteni 3.3). Dacă pe inimile noastre s-ar scrie Legea de pe Sinai, atunci ar trebui să ținem sabatul. Însă noi nu trebuie nici să ținem sabatul și nici să transformăm duminica în sabat creștin, pentru ca astfel după părerea unora să împlinim porunca a patra.

De fiecare dată când frângem pâinea și bem din pahar, ne amintim că binecuvântările noului legământ deja acum nu sunt numai partea noastră. Nu, rezultatele lucrării Domnului pe Golgota nu se referă numai la noi creștinii, ci ele au determinat atitudinea lui Dumnezeu față

³³ „Pentru că un testament capătă putere după moarte, întrucât nu are nicidecum putere cât timp trăiește cel care l-a făcut.”

³⁴ Concordant: care se suprapune cu ...

de toți oamenii în general, așa că prin aceasta în viitor sunt incluse și binecuvântarea lui Israel și a întregului pământ și chiar în afară de aceasta a întregului univers.

15.6 Rezumat

- Noul legământ a fost deja întemeiat și nu va fi încheiat cu credincioșii Bisericii din timpul actual, ci în viitor cu cele douăsprezece seminții ale lui Israel. Însă prin apostoli, ca slujitori ai lui (2 Corinteni 3.6) suntem „slujiți”, prin aceasta putem afla de binecuvântările acestui legământ.
- Noi am ajuns sub binecuvântările noului legământ, deoarece noi suntem uniți cu Mijlocitorul noului legământ, care este „viața noastră” (Coloseni 3.4) și primim slujba legământului.
- Noi avem parte de binecuvântările noului legământ, deoarece suntem curățiți prin sângele noului legământ, pe care Hristos l-a dat.
- Noi ne bucurăm că Dumnezeu cândva va ajunge la țelul Său cu pământul prin noul legământ referitor la planurile Sale pentru revelarea gloriei Sale.

Întrebarea acestui capitol era: Ce avem noi creștinii a face cu noul legământ? Am văzut, că noi avem foarte mult a face cu noul legământ și că noi am pierde mult dacă am neglija învățăturile Noului Testament referitoare la noul legământ. Tocmai în preocuparea cu noul legământ putem învăța tot mai mult să „iubim arătarea Lui” (2 Timotei 4.8). Desigur răpirea va fi un moment mareț. Însă să ne gândim mai puțin la bucuria noastră, atunci când vom vedea pe Domnul pentru prima dată, și să ne gândim mai mult la glorificarea Sa când El Se va arăta pe pământ în putere și glorie și va avea parte de onoarea pe care oamenii l-au refuzat-o până acum:

„De aceea și Dumnezeu l-a înălțat foarte sus și l-a dăruit un Nume care este mai presus de orice nume, ca în Numele lui Isus să se plece orice genunchi, al celor cerești și al celor pământești și al celor de sub pământ, și orice limbă să mărturisească, spre gloria lui Dumnezeu Tatăl, că Isus Hristos este Domn.”
(Filipeni 2.9-11).